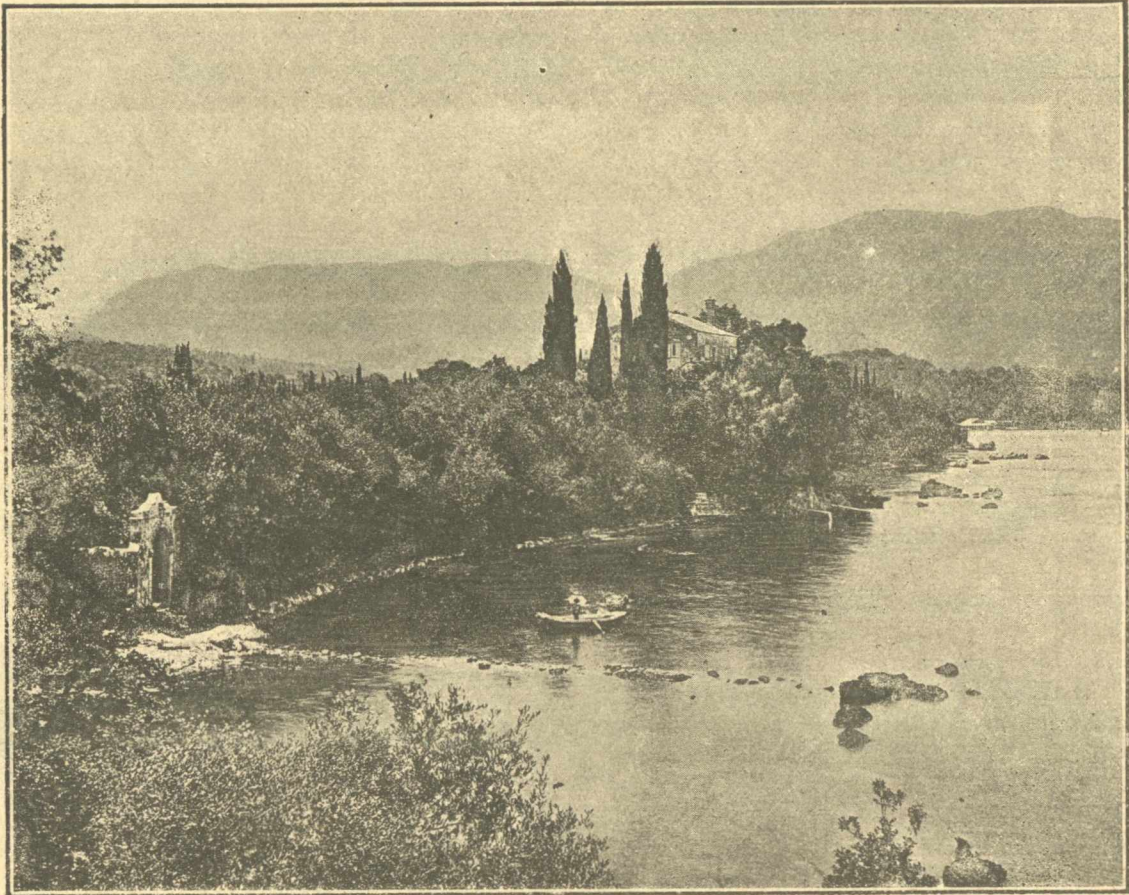

ΕΤΟΣ Ε΄.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1902.

ΑΡΙΘ. 8.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Τοποθεσία ἐν Κερκύρα (τὸ Γαδοῦρι).

ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΠΕΛΑΓΕΙ

ΗΤΟ ἑσπέρως τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Μεγάλα μελανὰ νέφη ἐκάλυπτον τὸν οὐρανὸν καὶ ἰσχυρὸς εὖρος ἀνήγειρε ἀφρώδη ἄγρια κύματα, θραυόμενα λυσσῶδῶς κατ' ἀλλήλων, καταπίπτοντα, ἀνεγειρόμενα πάλιν καὶ χορεύοντα τὸν ἀτμομυροδρόμονά μας ὡς παιδικὸν ἄθυρμα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἀγῶνων τῶν.

Αἰφνίδια μεταλλικαὶ λάμψεις, ψυχραὶ καὶ φωσφορίζουσαι, ὡς ἀναλαμπαὶ μυστηριώδους λίμνης ρευστῆς πίσης ἐπλανῶντο ἐνίοτε ἐπὶ τῆς ἀπεράντου μελανῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, εἰς τὰς κυρτώσεις τῶν κυμάτων καὶ εἰς τὰς λείας κοιλότητας τῶν ἀνοιγομένων βαράθρων τῆς.

Συνεσταλμένοι πλησίον ἐνὸς στυλιδίου τῆς πύρας, περιτετυλιγμένοι ἐντὸς τῶν μανδυῶν μας, ἐγὼ καὶ δύο συνάδελφοί μου ἀξιώματικοί, ἐβλέπομεν σιωπηλὸν τὸ ἄγριον μεγαλεῖον τὸ ὅποιον ἐξετείνετο ἐπιβάλλον πέραξ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφέρομεθα.

Κατὶ μελαγχολικὸ καὶ σκυθρωπὸν ἐβάρυνε τὴν ψυ-

χὴν μας, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς μονώσιως ὑπὸ τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα καὶ αἱ γλυκεῖαι ἀναμνήσεις ἄλλων ἐτῶν, ἄλλων παρελθουσῶν μεγάλων ἐβδομάδων, εἰς τὴν ἀγαπητὴν πόλιν τῆς γεννήσεως καὶ ὑπὸ τὴν πατρικὴν στέγην, ἐν μέσῳ τῶν φιλιτάτων, ἐπέτεινον τὸ αἰσθημα αὐτὸ καὶ ἐπλημμύριζον τὰ στήθη μὲ ἕν κῶμα παραπόνου καὶ συγκρατουμένων μεμψιμοιριῶν.

Ὅλοι ἐσιώπων, οὐδεὶς ἐξωτερῖκευε τὰ ἐνδόμυχα αὐτὰ αἰσθήματά του, ἀλλ' ὅλοι ἐμαντεύομεν ὅτι ἡ ἴδια σκέψις μᾶς συνήλωνε τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ ὅτι ἡ ἴδια πιστικὴ νοσταλγία ἐπλανᾶτο πέραξ ἡμῶν.

— Μέγα Σάββατον!... ἐστέναξεν ἀνακλινόμενος ἐπὶ τοῦ σκεπάσματος τῆς σηματοθήκης ὁ νέος ἀνθυποπλοίαρχος, καὶ ἡμεῖς, ἐδῶ, μακρὰν, ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, μακρὰν ἀπὸ τὰς οἰκογενείας μας. ὡσὰν κατάδικοι...;

— Αἱ! ὑπομονή!... ἐπέειπεν ὁ ἀνθυποφροντιστὴς ἀνεγειρόμενος ἀθύμως, ἀλλὰ χρόνια θὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς Ἀνάστασιν! Ἄς ἔχωμεν ὑγείαν!... καὶ ἀνάψας ἐν σιγάρον ἤρχισε νὰ περιπατῇ μὲ βραδέως ἕνεκα τοῦ σάλου βήματα κατὰ μῆκος τοῦ ἐπιστέγου.

Ὁ νέος ἀνθυποπλοίαρχος εἶχε κύψη ἄνωθεν τοῦ σιδηροῦ παραπέτου, καὶ στηρίζων τὴν σιαγόνα ἐπὶ τῶν δακτύλων, ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκεῖ τὴν θάλασσαν.

Τὰ κύματα ἐθραύοντο μὲ ὑγρὸν πάφλασμα ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου σαλεύοντα εἰς αἰφνίδια τινάγματα τὸ σιωπηλὸν καὶ σκοτεινὸν σκάφος.

Κατὰ μῆκος τοῦ πλοίου εἰς τὸ ἄκρον τῆς πρῶρας, πλησίον τῶν σχοινίων τοῦ πρωραίου ἴστου, διεκρίνοντο ὡς λευκὰ φάσματα, οἱ θωρακίται τῆς φυλακῆς, ἐνοκλᾶζοντες ἢ ἐξηπλωμένοι καθ' ὁμίλους καὶ ἔτοιμοι εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ἐν ἀσθενὲς φῶς εἰς τὴν κάθοδον τοῦ ὑποφράγματος, ἐμαρτύρει τὴν ὑπαρξίν ζωῆς καὶ εἰς τὰ σπλάγγνα τοῦ πλοίου, ὅπου οἱ ἄλλοι ναῦται, οἱ μὲν εἰς τὰς αἰώρας, οἱ δὲ ἄγρυπνοι, θὰ ἐσκέπτοντο ἴσως κ' ἐκεῖνοι τὰς ἀπούσας οἰκογενεῖας των.

Τί θὰ παρήρχετο πρὸ τῆς ψυχῆς τῶν ἀφίλων αὐτῶν ξηνητευμένων τὴν στιγμὴν ἐκείνην!...

Αἱ μικραὶ ἐκκλησίαι τῶν βραχυδῶν νήσων των, πλήρεις ἀπὸ τὰ νῆφη τῶν θυμιαμάτων καὶ τὴν θερμότητα τοῦ συνθροισμένου ἐκεῖ κόσμου, ὄλου τοῦ χωρίου, αἱ κεφαλαὶ τῶν γυναικῶν μὲ τὰ κίτρινα κεντημένα τσεμπέρια, τὰ φέσια τῶν γερόντων νησιωτῶν, ἔλαι αὐταὶ αἱ ἐντυπώσεις συννηωμένοι μὲ τὰς βαυκαλιστικὰς ψαλμῶδίας τῶν ἱερέων καὶ τὸν γλυκὺν ἀργυροῦν ἦχον τῶν κωδωνίσκων τῶν κομφῶν ἀργυρῶν θυμιατῶν!

Καὶ ἔπειτα ὁ ἀσβεστόχριστος μικρὸς πατρικὸς οἶκος μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Βασιλείου καὶ τὸ ἀσβεστον μικρὸν κανδύλιόν της, ὅπου ἡ γραῖα μήτηρ καὶ ἡ κοπιασμένη φυσιογνωμία τοῦ πατρὸς θὰ ἐνεθυμοῦντο ἴσως τὸν ξηνητευμένον των, καὶ κανεὶς στεναγμὸς κατηφῆς θὰ διέφευγε ἀπὸ τὰ βεβαρυμένα στήθη των.

Καὶ ἐπανῆλθον διὰ μιᾶς καὶ εἰς ἐμέ, αἱ ἀναμνήσεις τῆς πατρικῆς στέγης καὶ τῆς φαιδρᾶς οἰκογενειακῆς τραπέζης, μὲ τὴν Πασχαλινὴν ἀχνίζουσαν σοῦπαν καὶ τὰ ἐρυθρὰ ὠά, ὅπου ὄλοι συνηθροίζομεθα νὰ τσουγκρίσωμεν καὶ νὰ εἴπωμεν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη!»

Τώρα ἡ θέσις μου — καὶ πόσαι ἄλλων θέσεις, ὡς ἐγὼ ἔλειπον ἀπὸ τοὺς φιλιτάτους των—θὰ ἔμενον κεναί, καὶ ἐκεῖ κάτω πλησίον τῶν φιλιτάτων ἢ ἀνάμνησις τοῦ ἀπόντος θὰ ἐκατηφία τὸ πρόσωπον τῶν πατέρων καὶ θὰ ἔφερε τὰ δάκρυα εἰς τοὺς φιλοστόργους τῶν μητέρων ὀφθαλμούς.

Ἐὐρὸς βαθμηδὸν ἐκόπαζεν ἀφίλων μόνον τὴν θαλασσοτραχὴν ἐλευθέραν νὰ συνταράσῃ τὸ πέλαγος!

Μακρὰν εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντος ἔλαμπε γλυκὺ καὶ διαλείπον ἐντὸς τῆς ὁμίχλης, τὸ φῶς τοῦ φάρου τῆς Ψαθοῦρας,

Ἐξάφνης ὁ καμαρωτὸς ἐνεφανίσθη πλησίον τῆς κλίμακος καὶ διέκοψε τὴν σιγὴν.

— Τὸ φαγητὸν εἶνε ἔτοιμον, εἶπε.

Θὰ ἐτρώγαμε πάλιν ἔστω καὶ μόνοι τὴν πατροπαράδοτον Πασχαλινὴν σοῦπάν μας καὶ διὰ μίαν στιγμὴν θὰ εἶχομεν τὴν παραίσθησιν τῆς οἰκογενειακῆς στέγης καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῶν εὐτυχῶν ἡμερῶν!

Ἔστω καὶ μόνοι!

Εἰς τὸ στενὸν καρρέ, τὸ ὅποιον χάριν ἐπιστημότητος ἐφωτίζετο ὑπὸ τριῶν μεγάλων ναυτικῶν φανῶν, ἡ τράπεζα μὲ τὸ λευκὸν τραπέζομάνδυλον, τὰ λευκὰ πινάκια καὶ τὰ ἐρυθρὰ ὠά, ἠπλωναν τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν ἐπιστημότητά της.

Ἐκαθήσαμεν ὄλοι μὲ τὸν κυβερνήτην εἰς τὴν θέσιν τῆς τιμῆς καὶ τὸ φαγητὸν ἤρχισε.

Τὸ φῶς τῶν φανῶν ἔροιπε παραδόξους λάμψεις ἐπὶ τῆς ὄλης εἰκόνας, τῶν νεανικῶν κεφαλῶν καὶ τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν τῶν θαλαμίσκων ἅπου διαφαίνονται αἱ

στεναὶ κοκέτται καὶ τὰ λευκάζοντα κρύσταλλα τῶν φεγγιτῶν.

Ἐνίοτε ὁ σάλος μᾶς ἠνάγκαζε νὰ κρατῶμεν τὰ πινάκια μας καὶ νὰ στερούμεθα διὰ τῶν ποδῶν, ὅπως ἠδυνάμεθα.

Ἔλοι ἐμένομεν σιωπηλοὶ τοῦ καθενὸς ἢ φαντασία ἐπέτα εἰς τὴν γαλήνην τῆς ἀγαπημένης οἰκίας ὅπου θὰ ἐσκέπτοντο αὐτόν.

— Χριστὸς ἀνέστη παιδιά!... εἶπεν ὁ κυβερνήτης ὑψῶν τὸ κύπελλόν του, καὶ ζήτη ἡ Πατρίς!...

— Ζήτη ἡ Πατρίς, εἶπον ὄλοι ὁμοφώνως ἀνεγειρόμενοι ἐν συγκινήσει λησμονοῦντες τὴν μελαγχολίαν τῶν σκέψεών μας. Ζήτη ἡ Πατρίς.

— Καὶ εἰς ὑγείαν τῶν ἀγαπημένων μας!

— Εἰς ὑγείαν, εἰς ὑγείαν των!... ἐξηκολούθησαν ὄλοι συγχρούοντες τὰ ποτήριά των.

— Χρόνια πολλά, εἰς ὑγείαν των!...

Καὶ ἔλοι ἔμενον ὄρθιοι μὲ τὰ ποτήρια εἰς τὰς χεῖρας τοὺς ὀφθαλμούς λάμποντας ἐκ συγκινήσεως, ἐνῶ ὁ σάλος μᾶς ἠνάγκαζε νὰ κρατούμεθα πάντοτε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀπὸ τῆς τραπέζης, καὶ τὸ φῶς τῶν ταλαντευομένων φανῶν ἔροιπε πλανητικὰς σκιάς ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ καρρέ.

Ἐπάνω εἰς τὴν πρῶραν εἰς τὰς σανίδας τοῦ καταστρώματος οἱ θωρακίται ἐνοκλᾶζοντες ἢ ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τῶν σχοινίων, ἔμενον πάντοτε ἄγρυπνοι καὶ ἔτοιμοι ἀναμένοντες κανὲν πρόσταγμα τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς τετραρῆρας, τὸ ὅποιον θὰ τοὺς ἔστειλεν ἐπάνω ὑψηλὰ εἰς τὰς κεραίας καὶ τὰ ἐξάρτια. μεταξὺ θαλάσσης καὶ οὐρανοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ σκότους. καὶ τῶν τεταραγμένων κυμάτων.

Καὶ πέραν ἐκεῖ εἰς τὸν ὀρίζοντα, εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, οἱ κώδωνες θὰ ἐκρούοντο χαρμωδῶς, τὰ νῆφη τῶν θυμιαμάτων θὰ ἐπλήρουν τὴν ἀτμόσφαιραν, καὶ αἱ ψαλμῶδαι φαιδρῶν «Χριστὸς ἀνέστη» θ' ἀφύπνιζον μετὰ τῶν πυροβολισμῶν τὰς ἠχοὺς τῆς νυκτός.

— Χριστὸς ἀνέστη! Χριστὸς ἀνέστη!...

Α. Τ.

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΑΚΙ

Χελιδονάκι φτερωτό,
γλυκὰ, γλυκὰ λαλεῖ,
καλῶς μᾶς ἦλθεσ ποθητό,
τῆς ἀνοιξὸς στολὴ.

Κ' ἐκεῖ στὸν πύργο, στὰ ἕψηλά,
μ' ἀγάπην καὶ φιλιὰ,
ποῦ ὁ κισσὸς σκαρφοβολᾷ,
θὰ κτίσῃ τὴ φωλιὰ.

Καὶ δὴν τὴ νῆα ποῦ ἀγαπᾷ,
γλυκὰ θ' ἀγαπῆθῃ...
— Ὅποιος ζωὴ, χαρὰ σκορπᾷ,
δὲν θὰ λησμονηθῇ...

Χελιδονάκι φτερωτό,
στὸν ἔρωτα λαλεῖ
τραγουδιῶσέ τον ποθητό,
τῆς ἀνοιξὸς στολὴ...

Α. Α. Νικολάρας

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΓΛΥΚΥ τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ χρῶμα, τὸ ἀκτινοβολοῦν τὴν γλαυκὴν τῆς θαλάσσης μας μαρμαρυγὴν, ἀποτελεῖ τελείαν χρωστικὴν ἁρμονίαν (διότι ἔχουν καὶ τὰ χρώματα, ὡς οἱ ἦχοι, τὴν ἁρμονίαν των) πρὸς τὴν ἐρυθρόχρυσον τῶν ἀρχαίων μνημείων χροιάν, πρὸς τὸ χρῶμα, τὸ ὅποιον ἡ φύσις, τὰς ἀρετὰς τοῦ ἑλληνικοῦ κλίματος ἐκμεταλλουμένη, ἀπέδωκεν εἰς τὰ καλλιμάρμαρα ἀριστουργήματα, ἵνα καταστήσῃ αὐτὰ ἀπαράμιλλα τῆς γῆς κοσμήματα, ἵνα ἀναδείξῃ τὸν οὐρανὸν ἀπαραίτητον τῆς τέχνης συμπλήρωμα.

Ἀνέλθετε ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου καὶ στραφῆτε πρὸς δυσμὰς, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἥλιος βαίνει ὀπισθεν τῶν ἰσχυρῶν βουνῶν τῆς Πελοποννήσου, διὰ νὰ λουστῆ εἰς τὰ αἰώνια νάματα τοῦ αἰθέρος, ἐπὶ χρυσοῦ ἐξ ἀτμῶν, φωτὸς καὶ κρυστάλλων ἄρματος, ἐπὶ ἀκτινοβόλου θρόνου, λάμποντας ἐξ ὄλων τῶν χρωμάτων τοῦ φάσματος. Ἀτενίσατε αὐτόν ὑπὸ τὰς ποικιλοχρούους ἐκ νεφῶν καὶ φλογῶν ἀψίδας, μεγαλοπρεπῆ, ροδόχρουν, ἐν μέσῳ θριάμβων, αἴγλης καὶ δόξης ἰδεώδους, καὶ ἐὰν ἔχετε τὸ δῶρον τοῦ ἐμπνέεσθαι, τὸ πάθος τοῦ αἰσθάνεσθαι, τὴν ἀκτίνα τοῦ συγκινεῖσθαι, θὰ μείνετε ἐνεοὶ πρὸ τῆς ἀμιμήτου φυσικῆς εἰκόνας, τὴν ὅποιαν ἀδυνατεῖ νὰ γράψῃ ὁ χρωστήρ, ἣν δὲν τολμᾷ νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία, ἢ νὰ περιγράψῃ ὁ κάλαμος, καὶ θὰ ἐνοήσετε τότε διατί ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὠνόμασε τὸ δύνειν βασιλεύειν, διατί ἡ ἑλληνικὴ τέχνη καὶ ἐπιστήμη ἐμείναν ἀθάνατοι.

Ὅταν, ἐν ὄρα αἰθρίας καὶ ἀσελήνου νυκτός, παρατηρήσετε τὸν ἑναστρον τῆς Ἑλλάδος οὐρανόν, κατὰ σπαστρὸν ἐξ ἀδαχάντων, σαπφείρων καὶ μαράργων, κατὰ στικτον ἐκ κόσμων, ἡλίων καὶ πλανητῶν, ὅταν προσβλέψετε πρὸς τὸν μαργαρώδη Γαλαξίαν, τὸν μεγαλοπρεπῆ φωτωκεκρόν, τοῦ ὁποῖου ἐκάστη σταγὼν εἶναι καὶ εἰς κόσμος, ἐν πλανητικὸν σύστημα' ὅταν, ἀποβάλλοντες τὸν ὕλικὸν ἀνθρώπου, περυγίστετε διὰ τοῦ πνεύματος ἄνω τοῦ γηίνου κόσμου, βυθισθῆτε εἰς τὴν ἄβυσσον, χθῆτε εἰς τὸ ἀχανές, μετεωρισθῆτε εἰς τὸ ἀπειρον, τότε θὰ ἐμβαθύνετε εἰς τὸ μυστήριον τοῦ Σύμπαντος, τότε θὰ αἰσθανθῆτε τὴν σμικρότητα τοῦ γηίνου κόσμου, τὴν ἀλήθειαν τῆς παγκοσμίου ζωῆς. Τότε θὰ ἐνοήσετε τὴν δύναμιν, διὰ τῆς ὁποίας οἱ πρόγονοι ἡμῶν κατώρθωσαν νὰ μαντεύσουν τὰς μεγαλητέρας ἐπιστημονικὰς ἀληθείας, τὴν ἰσχύν, διὰ τῆς ὁποίας οἱ Ἕλληνες ἀστρονόμοι, ἀπὸ ἀστρολογίας καὶ ἐν σπαργάνοις παραλαβόντες τὴν ἀστρονομίαν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀφρικῆς, ἀνύψωσαν αὐτὴν εἰς τὴν εὐγενεστέραν, εἰς τὴν θετικωτέραν, εἰς τὴν ὑπάτην τῶν ἐπιστημῶν. Καὶ οὕτω τότε, πρὸ τῆς πραγματικῆς ὀπτασίας τοῦ Σύμπαντος, πρὸ τοῦ παγκοσμίου πανοράματος τοῦ Ἀπείρου εὐρισκόμενοι, θὰ ὁμολογήσετε, ὅτι ἐντὸς τοῦ σιγηλοῦ καὶ μυστηριώδους φωτὸς τῶν ἄστρον ὑπάρχει ἄπειρος δρᾶσις καὶ ἐνέργεια, ὅτι ὑπὸ τῶν ποικιλοχρῶν ἀκτίνων τῶν ἀστέρων θερμαίνεται καὶ φωτίζεται ἀναρίθμητος καὶ ποικίλη ζωὴ, καὶ ὅτι ἐντὸς τῶν στυλόντων αὐτῶν φωτεινῶν σημείων γεννῶνται, ἀναπτύσσονται καὶ θνήσκουν κόσμοι ὀλόκληροι!

Ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος, τὸν ὅποιον ὑμνησαν οἱ ποιηταὶ καὶ ἐμελέτησαν οἱ φιλοσοφοὶ, μένει πάντοτε ὅχι μόνον τὸ ἐξοχώτερον φυσικὸν κοσμημα, ἀλλὰ καὶ

τὸ πλουσιώτερον στάδιον ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης. Λουόμενος τὴν ἡμέραν εἰς ἀπλετον κυανοῦ φῶς, περιβαλεται κατὰ τὰς ἀσελήνους νύκτας, τὴν χαρακτηριστικὴν χροιάν τῆς οὐρανοῦ τελειότητος, τὸν μέλανα νυκτερινὸν μανθῶν, τὸν ὅποιον ὄνειρεύονται οἱ ἀστρονόμοι ὡς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς οὐρανοῦ διαυγείας, ὡς τὸ ἄριστον σημείον τῆς ἀγνότητος τῆς ἀτμοσφαιρας, τὸ εἰς τὰ αἰθέρια μόνον ὕψη τῶν ἀνωτέρων αὐτῆς στρωμάτων, ἀπαντώμενον.

Ἰπὸ τὸν διαφανῆ ἑλληνικὸν οὐρανόν, ὁ Γαλαξίας, τὸν ὅποιον ἀλλοχρῶσπανίως καὶ ἀμυδρῶς βλέπουν, παρουσιάζεται ὡς μεγαλοπρεπὲς ἀνάγλυρον, κόσμημα, ἐκ κρυσταλλοφόρων νεφῶν, ὑπὸ τὸ σχῆμα κολοσσίου τόξου, φέροντος τὸν θόλον τοῦ στερεώματος καὶ στηρίζοντος ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος τὸ Ἀπειρον!

Ἰπὸ τὸν κρυστάλλινον οὐρανόν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὀπτικὴ δύναμις τοῦ ὀφθαλμοῦ πολλαπλασιάζεται: ὁ φακός, μὴ ἐμποδιζόμενος ὑπὸ πυκνοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ πέπλου, ἀποκτᾷ πλήρη τὴν μαγικὴν ἰσχύν του, καὶ ἐλεύθερος εἰσδύων εἰς τὰ βάθη τοῦ αἰθέρος, ἀποκαλύπτει τὴν μυστηριώδη σύστασιν τοῦ Ἀπείρου, τὸ αἰώνιον αἰνίγμα τοῦ Σύμπαντος. Ποσάκις τὸ μικρὸν τηλεσκόπιον τοῦ ἀστεροσκοπεῖου μας, ἐνισχυόμενον ὑπὸ τῆς ἐκτάκτου διαυγείας τοῦ Ἀττικοῦ οὐρανοῦ, δὲν παρακολούθησε μακρὰν, πολὺ μακρὰν, τὰς κινήσεις οὐρανίων σωμάτων, πρὸς μεγίστην ὠφέλειαν τῆς ἐπιστήμης, ἐκεῖ ὅπου σύμπασα ἡ Εὐρώπη, διὰ τῶν κολοσσίων ὀργάνων τῆς οὐδὲν δυναμένη νὰ ἴδῃ, ἵστατο ἀδρανῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἔχουσα ἐστραμμένα τὰ βλέμματα, ἐξ Ἀθηνῶν καὶ πάλιν ἀναμένοσα τὸ φῶς.

Ὁ δικυγὴς οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος, σπανίως καλυπτόμενος ὑπὸ νεφῶν, ἀφίνει τὸ πανόραμα τοῦ Ἀπείρου σχεδὸν διαρκῶς ἐλεύθερον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην περιέργειαν, ἵσταται ἀνοικτός, ὡς κολοσσιαία παγκόσμιος πύλη τοῦ ἀχανοῦς, ἐπιτρέπουσα τὴν εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Σύμπαντος εἰσοδὸν καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ συγκοινωνίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἰπὸ τοιοῦτον ζῶντες οὐρανόν, θὰ ἦτο ἀσύγγνωστος ἀδιαφορία πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, θὰ ἦτο περιφρόνησις πρὸς τὸν εὐγενέστερον κλάδον τῆς ἐπιστήμης, ἐὰν δὲν εἶχομεν τὴν περιέργειαν νὰ τὸν σπουδάσωμεν καὶ νὰ τὸν γνωρίσωμεν.

Δ. Αἰγιονίτης

Καθηγ. τοῦ Ἐθν Πανεπιστημίου.

ΕΚΛΟΓΗ

Ἀπόψε ὑπανδρεῦσαι,
Λοιπὸν καὶ παίρνεις ἄλλον
Ἡῦρες ὠραία μάλλον
Τοῦ πλοῦτου τὰ κλειδιά!

Πτωχὴ! θὰ κλαύσης γλῆγορα,
Ὅταν τὸν ὄψῃς τὸ γεῦμα
Πτωχὸν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα,
Πτωχὸν καὶ τὴν καρδιά.

Τὰς ἀρετὰς προτίμα,
Κι' οὐδέποτε τὸ χρῆμα.

Ἀχιλλεὺς Γ. Καραβίτζ

Ο ΓΑΜΟΣ

— Τί ἡδονὴ ὁ γάμος! Οἷα μελίρρυτος ζωὴ! Νὰ ἔχῃς εἰς τὸ πλευρόν σου τὸν ἄγγελον ὃν ἐπόθεις, νὰ πιέζῃς εἰς τὰς ἀγκάλας σου τὸ ὄν, ὅπερ ὄνειροπόλεις!

Σύντροφος παντοτεινὸς πάντοτε ἐπαγρυπνῶν πλησίον σου, κρεμώμενος ἀπὸ τὰ χεῖλη σου, ἀφοσιωμένος εἰς σὲ μέχρι τάφου ἢ ἀγαπητὴ αὐτὴ ὑπαρξίς σοι καθιστᾷ τὰς μὲν ἡδονὰς τοῦ βίου πολλαπλασίας, τὰς δὲ λύπας καὶ τὰς ὀδύνας ἐλαφροτέρας καὶ ἀβλαβεῖς.

Αὕτη φροντίζει διὰ τὴν τροφήν σου, αὕτη θὰ ράψῃ τὸ ἔνδυμα ἢ θὰ διορθώσῃ τὰ ἐφθαρμένα ἱμάτιά σου, ἐὰν εἶσαι πτωχός. Πλησίον τῆς ὀσκληρῆς ἄρτος καὶ ὁ ξηρὸς τυρὸς σοὶ φαίνονται εὐγεστότατοι, ὁ δὲ ρητινίτης ὡς ἄλλο νέκταρ. . . .

Ἡσθένησες;— Αὕτη θὰ σὲ περιθάψῃ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Αὕτη θὰ σοὶ προσφέρῃ τὸ φάρμακον καὶ μὲ τὰς θωπείας θὰ διαχέῃ ὡς ἄρωμα τὴν γλυκεῖαν καὶ εὐφρόσυνον ἐλπίδα τῆς ταχείας ἀναρρώσεως. Εἶσαι ὑγιής; Δὲν ἔχεις ἀνάγκη οὐδενός. Πλησίον τῆς κτεχεῖς τὸν κόσμον ὅλον.

Τί πρὸς σὲ οἱ κεραυνοὶ καὶ αἱ θύελλαι, αἱ καταγιγίδες καὶ τὰ ναυάγια; Ὅταν ἀναπνέῃς τὴν μεθυστικὴν πνοὴν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς, τὸ πᾶν περίξ ἀφανίζεται, τὸ πᾶν λητμονῆται, ἐν δὲ μόνον ὑπάρχει, ἐν περιβάλλει καὶ περισφίγγει ὡς κρῖκος ἀδιάρρηκτος ἀμφοτέρους. . . ὁ ἔρωσ!

Ὅταν δὲ κορεσθῇ ἡ ψυχὴ ἀμφοτέρων, ὅταν ἐξαντληθῇ τὸ ποτήριον τῆς ἡδονῆς καὶ ἀπαυδήσετε ἡδυποτοῦντες, τότε ἀκριβῶς ἀναφαίνεται ὡς ἀκτίς πλέον ἐν τῷ οἴκῳ ἡ ξανθὴ κεφαλὴ τοῦ μικροῦ ἀγγέλου, ὅστις ἐρχεται, ὡς νέος ἔρωσ, νὰ συνδέσῃ τὸ ἀφοσιωμένον ζεύγος μὲ τὸ ἀμάραντον, τὸ ἀθάνατον καὶ ἀειθαλὲς τῆς στοργῆς αἶσθημα!

Τί ἡδονὴ ὁ γάμος, οἷα ἀνέκφραστος εὐδαιμονία!

*
**

— Τί φρίκη; Μόνον νὰ τὸ σκέπτομαι μὲ καταλαμβάνει ἀνατριχίσις! Οἷα αἰώνια καὶ διὰ βίου δεσμά! Νὰ εἶσαι διὰ παντὸς συνδεδεμένος μὲ ἐν ὄν, ὅπερ δυνατὸν νὰ σοὶ ἀρέσκῃ σήμερον, ἀλλὰ νὰ σοὶ ἀπαρέσκῃ αὔριον, νὰ εἶσαι ἠναγκασμένος νὰ τὸ σύρῃς μαζῇ, νὰ τὸ κουβαλᾷς μᾶλλον, ὡς σάκον ἀλεύρου· νὰ τὸ περιφέρεις ἀνὰ τὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας καὶ— ὅπερ χειρίστον— νὰ ἐνδύῃς, ἀρωματίζῃς καὶ στολιζῃς, δαπανῶν καὶ τὸν τελευταῖόν σου ὀβολόν, στερούμενος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου σου!

Καὶ ἐὰν μὲν εἶνε πτωχὴ, ἀλλοίμονον εἰς σὲ! Ἡ πείνα θὰ ἐπέχῃ θέσιν δευτέρας πενθερᾶς, ἢ δὲ γκρίνια καὶ ἡ φιλονεικία θὰ εἶνε τὰ διαρκῆ προσφάγια καὶ ἡ καρύκη τοῦ βίου σας. . .

Εἶνε πάλιν πλοῦσια. . . Τρισχιλοίμονον εἰς τὸν δυστυχεῖ σύζυγον! Ἄντι συντρόφου θὰ ἔχῃ ἓνα τύραννον, ἓνα ἀμείλικτον δεσπότην, οὗ θὰ εἶνε αἰώνιος δούλος.

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀτυχεῖ πτωχὴν κόρην, ἣτις θὰ συζευχθῇ πλούσιον ἢ πτωχόν, ὁ αὐτὸς ἀνυπόφορος βίος. Καὶ κατὰ μάλιστα χειρότερον, διότι ὡς ἀσθενέστερον ὄν ἢ γυνή, περισσότερον ἔτι καὶ θὰ ὑποφέρῃ ὑπὸ τὴν βάρβαρον καὶ ἀγροῖκον πυγμὴν τοῦ δεσπότη τῆς! . . .

Εἰς τὸ τέλος δὲ ἐρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸ πλαίσιον τῆς δυστυχίας καὶ σωρὸς ὄλος κακοανατεθραμμένων ἢ κηκεκτικῶν, φυγοπόνων ἢ ἀσθενικῶν τέκνων, τὰ ὅποια ταχέως ἐπισπεύδουσι τὸν τελικὸν χωρισμόν, τὸ σωσίβιον

διαζύγιον, ὅπερ ἐπιπλέει διαρκῶς ἐπὶ πάντων τῶν ἀφορήτων καὶ ναυαγησάντων συνοικισίων! . . .

Τί φρίκη ὁ γάμος! Τί αἰώνια ὀδύνη!

Ἄλ. Φιλαδελφεύς

ΜΑΓΝΗΤΕΣ

ΚΑΠΟΙΕΣ ΦΩΝΕΣ

Τί γόγγισαν κάποιες φωνές
Ποῦ μὲ γλυκομεθοῦσαν,
Καὶ κάποια ρίγη ἀτέκφραστα,
Στὰ φρένα μου ἐσκορποῦσαν,
Κάποιες βαθεῖες φωνές; . . .

Ὡ γόγγισε πόντε! τίποτα
Δὲ μοῦ μῆναι ἢ βοή σου!
Ὅτε τὰ ἀγέρια ποῦρχοῦται
Νὰ ἀγκαλιαστοῦν μαζί σου
Στῆς ἀπειρες ἐρμιές! . . .

Τῶν δέντρων θρηνοὶ ὀλόβαθοι,
Καὶ ὦ μούμουρα τῶν φύλλων,
Γλυκὰ ἀηδοκολαλήματα,
Κι' ἐσύ, ὦ λαλιὰ τῶν γρόλλων,
Τὸ τίποτα γιὰ μέ! . . .

Κάποιες γορδὲς ἐσπάσανε
Μὲς στῆς ψυχῆς τῆς λύρα!
Τὴν πίκρα σου τὴν ἀπειρη
Μὲς στὴν καρδιά μου ἐπῆρα
Ὡ Μαῦρε Ὡκεανέ! . . .

Κι' ἔγχευα πειότερο κορυφὸς
Κι' ἀπ' τῆ σπηλιὰν ἐκεῖνην,
Ποῦ ἂν δέγεται τὸ βόγγο σου
Μὰ κατὰ σοῦ ἀναδίνει
Στὴν ἀκροθαλασσιά! . . .

Ἄλλοι! . . . Μιὰ νεκρὰ ζῶνει με
Πηγή καὶ μολυβένια. . .
Δὲ μὲ γαράζει τῆς Ζωῆς
Καὶ τοῦ Θανάτου ἡ ἔρροια
Ὅτε ἡ ἀπελιπία! . . .

Ἄχ! κἄν ἄς ἦταν γόμουνα
Ἐπάγω ἀπ' τὰ νερά σου,
Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἡσκιους σου
Κι' ἀπὸ τὰ ἀγερικά σου,
Ὡ Μαῦρε Ὡκεανέ!

Νὰ κλαῖω μὲς στὰ αἶμα στήθη μου
Τὴ θλιβερὴ ψυχὴ σου,
Νὰ τρέμω μὲ τὰ φρένα σου,
Νὰ κλαῖω μὲ τὴ φωνὴ σου,
Ὡ Μαῦρε Ὡκεανέ! . . .

Θρασ. Ζωιόπουλος.

Στέφανος Στρέϊτ

Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

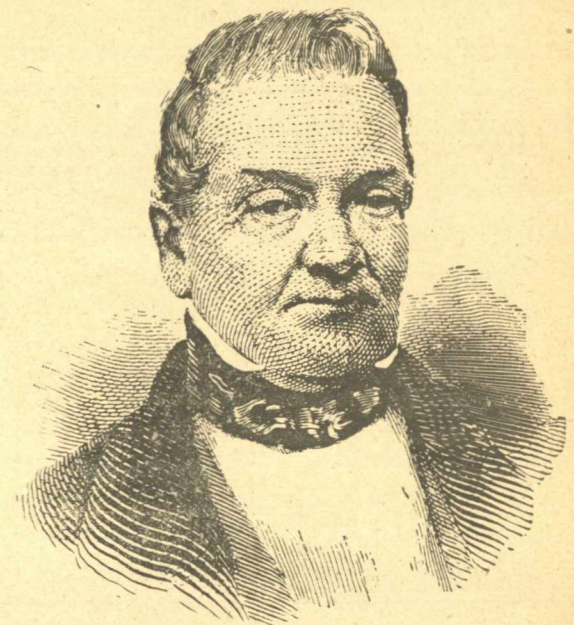
ΤΟ ΙΩΒΙΔΑΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΤΗΝ 23 Μαρτίου ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἤγε χαρμόσυνον ἑορτὴν ἐπὶ τῇ ἐξηκονταετηρίδι αὐτῆς.

Ἐν τῇ μεγάλῃ στοᾷ τοῦ καλλιμαρμάρου μεγάρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐψάλη ἀγιασμός ἐν τῷ μέσῳ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, τῶν ὑπουργῶν καὶ τοῦ ἀνθρῶς τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας. Ὁ τύπος σύμπας γηθούσως ἐχίρεισε τὴν ἐθνικὴν ταύτην ἑορτὴν τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἄπειρα συγχαρητήρια τηλεγραφήματα ἀπεστάλησαν πανταχόθεν πρὸς τὸν ἀξιοτίμον διευθυντὴν τοῦ εἰρημένου ἐθνικοῦ ἀληθῶς ἰδρύματος, τὸν κ. Στρέϊτ.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ὠμίλησαν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Τριανταφυλλάκος, ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Τσιβανόπουλος, ἀπήντησε δ' εὐχαριστῶν ὁ κ. Στρέϊτ.

Τῷ 1841 ἐξεδόθη ὁ πρῶτος νόμος περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἠρξισε μὲ κεφάλαιον 500,000, τὸ ὅποῖον ἀπέστειλεν ὁ φιλέλλην Ἐυνάρδος πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ κ. Γ. Σταύρου, ὅστις ἐ-

Γεώργιος Σταύρου

Ἰδρυτὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

ξελέγη πανψηφεί ὁ πρῶτος διευθυντὴς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς. Ἠρξαστο τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς τῷ 1842 μὲ κεφάλαιον 3,402,000.

Τῷ 1848 ὑπῆρξεν ἔτος δοκιμασίας διὰ τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δι' ἐργασίας περιεσκεμμένης ἐφθασεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε ἡ χώρα μας νὰ καυχᾶται διὰ τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς.

Δὲν ὑπῆρξε στιγμὴ οἰκονομικῶς κρίσιμος κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐστράφη πρὸς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ δὲν εὗρεν αὐτὴν ἀρωγὸν πολυτίμον.

Ἄλλ' ἀντὶ πάσης ἄλλης κρίσεως ἐθεωρήσαμεν καθήκον νὰ παραθέσωμεν ἀποσπάσματα τινα ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κ. Τσιβανοπούλου, προκειμένου περὶ τοῦ πρώτου διευθυντοῦ καὶ ἰδρυτοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Γ. Σταύρου καὶ τοῦ νῦν διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Στρέϊτ.

«Ἐν τοιαύτῃ κρισιμωτάτῃ ὥρᾳ ἐπεφάνη σωτὴρ ἀληθῆς τῆς ἀγωνιώσης πατρίδος ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Σταύρος, ὁ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἰδρυτὴς. Οἱ πρῶτοι αὐτῆς μέτοχοι ὑπῆρξαν εὐεργεταὶ τῆς Ἑλλάδος· γνωστοὶ καὶ ἐξ ἄλλων εὐεργεσιῶν, ὁ Ἐυνάρδος, ὁ Ζωσιμαῖος, ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος· ἀλλ' ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ὑπέροχος προσωπικότης τοῦ Γεωργίου Σταύρου, οὔτε ἄλλα κεφάλαια ἠδύνατο νὰ ἐλκυσθῶσιν οὔτε τὰ ὑπὸ τῶν εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους προσενηχθέντα θὰ ἀπέβαινον λυσιτελεῖ.

Ἦτο γνωστὴ καὶ δεδοκιμασμένη ὄχι μόνον ἡ τραπεζικὴ πείρα, ἡ οὐδερέσκεια καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ Γεωργίου Σταύρου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐντιμότης αὐτοῦ καὶ ἡ εἰλικρινὴς αὐτοῦ φιλοπατρία καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον τὸ ἄτομον αὐτοῦ παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ ἀσφάλεια ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς κεφαλαιούχους ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸ νεο-

σύστατον ἴδρυμα. Τὸ τότε κατόρθωμα ἦτο μέγα καὶ ἐθνικῆς εὐημερίας καὶ εὐγνωμοσύνης ἄξιον. Ἦδη δὲ μετὰ ἐξηκονταετῆ βίον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἔχομεν ἐνώπιον ἡμῶν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἔκτοτε εἰς τὴν διοικητικὴν αὐτῆς ἐφαρμοζομένου συστήματος, ἀσφαλῆ δὲ καὶ δεδοκιμασμένα εἶνε τὰ διδόμενα, ὧν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν περὶ τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς δυνάμεων ἄνευ ματαιῶν ἐπιφυλάξεων.

«Τὰς μεγίστας τῶν δυσχερειῶν καὶ τοὺς δεινοτάτους τῶν κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τὸν κάλλιστον τῶν θριάμβων ἐπεφύλαξεν ἡ τύχη εἰς τὸν κ. Στρέϊτ, τὸν νῦν διοικητὴν. Ὅτε ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν, τὸ Κράτος διετέλει ἤδη ἐν πτωχεύσει, ἐτόλμησε δὲ τῇ ἐμπνεύσει τῆς Κυβερνήσεως ν' ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῶν περὶ συμβιβασμοῦ διαπραγματεύσεων καὶ ὑπερικήσας τὴν δυσπιστίαν τῶν ἀλλοδαπῶν πιστωτῶν καὶ τὴν ὑπέμετρον εὐχισθησίαν τῆς ἐξηρηθισμένης ἐθνικῆς φιλοτιμίας ἐπέτυχεν νὰ θέσῃ τὰς βάσεις ἐπιεικοῦς καὶ ἄνευ ἐλέγχου συμβιβασμοῦ, δεκτοῦ γενομένου. Ἀλλ' αἰφνης ἐπέστη ὁ ὀλέθριος πόλεμος τοῦ 1897 ματαιώσας τὸ ἔργον ἐκεῖνο, βαρεῖαι δ' ἐπηκολούθησαν αἰσυνέπειαι τοῦ τοιοῦτου ἀτυχήματος καὶ αὐτῇ δὲ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀκεραϊότητος τῆς χώρας ἐξηρητήθη ἐκ τῆς πληρωμῆς πολεμικῆς ἀποζημιώσεως. Ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Στρέϊτ ἡ διεξαγωγή νέων περὶ συμβιβασμοῦ διαπραγματεύσεων κλ.

Ἡ ΓΥΝΗ ΩΣ ΜΗΤΗΡ

ΕΙΣ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν κυριωτάτων καθηκόντων τῆς γυναικὸς ὑπάγονται τὰ καθήκοντα αὐτῆς ὡς μητρός. Εὐδοκιμεῖ βεβαίως καὶ ἡ γυνὴ εἰς πολλὰ τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἔργων, εἰς πολλὰ τῶν βιοποριστικῶν ἐπαγγελμάτων. Τὰ ἔργα μάλιστα τὰ χρῆζοντα λεπτότητος τινος καὶ εὐκαμψίας τῶν δακτύλων ἐκτελοῦνται κάλλιον ὑπὸ τῶν γυναικῶν, οἷον τὰ τῆς βυβακοκλωστικῆς, τῆς μεταξοκλωστικῆς, τῆς πλεκτικῆς, τῆς ραπτικῆς, τῆς ἀνθογραφίας κτλ. Ἀλλὰ τὰ σοβαρώτερα τῶν γυναικείων καθηκόντων εἶναι τὰ οἰκιακὰ καὶ κυριώτατα τὰ μητρικά.

Ἡ παιδομαθία, ἔλεγεν ὁ Πλάτων καὶ πρὸ τούτου ὁ Ἰπποκράτης, ἀναλογεῖ πρὸς τὴν σύγκαιρον τῶν σπερμάτων καταβολὴν, ἐξ ἧς ἐλπίζεται μάλιστα ἡ καλὴ συμπεριφορά. «Παιδομαθίη, τὸ κατ' ὄρην αὐτὰ πεσέειν εἰς τὴν ἄρουραν». Ἀλλ' ἡ περὶ παιδομαθείας φροντίς ἀνήκει ἰδίως εἰς τὴν μητέρα. Εἰς αὐτὴν ἀπόκειται, κατὰ τὸ πλεῖστον, νὰ δώσῃ τὴν προκαταρκτικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνατροφὴν εἰς τὸ τέκνον αὐτῆς κατὰ τὴν νηπιακὴν καὶ παιδικὴν ἡλικίαν, πρὶν ἢ εἰσελθῇ εἰς τὸ σχολεῖον, πρὶν ἢ συγκοινωνήσῃ μετὰ διδασκάλων. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ τοῦ σχολείου ἐκπαίδευσις εἶναι τρόπον τινὰ ὁ κατατιθέμενος εἰς τὸν ἀγρὸν σπόρος· ἀλλ' ὅπως οὗτος τελεσφορήσῃ καὶ καρποφορήσῃ, ἀνάγκη νὰ κατατεθῇ εἰς

ἀγρὸν κεκαλλιεργημένον· δηλονότι ἡ μὲν σχολικὴ ἐκπαίδευσις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν κατάθεσιν τοῦ σπόρου, ἡ δὲ ἐν τῇ νηπιακῇ ἡλικίᾳ μητρικὴ ἀνατροφή πρὸς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀγροῦ. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ αὐτὴ ἔνθεν μὲν τὴν ἀπαιτουμένην μόρφωσιν καὶ τὰς ἀπαιτουμένας παιδαγωγικὰς γνώσεις, ἔνθεν δὲ ἀκριβῆ συναίσθησιν τῶν μητρικῶν αὐτῆς καθηκόντων. Ἡ πείρα τῶν αἰῶνων ἀπέδειξεν ὅτι τὰ ἔθνη προάγονται διὰ τῆς μορφώσεως καλῶν κίχθων ἀνδρῶν· ἀλλ' εἰς τὴν μόρφωσιν τούτων κυρίως καὶ πρὸ πάντων δύναται νὰ συντελέσῃ ἡ ἀγαθὴ μήτηρ, ἐπιμελουμένη τῆς προσηκούσης ἐν τῇ νηπιότητι τοῦ τέκνου ἀνατροφῆς αὐτοῦ. Δυστυχῶς ὁμως ὀλίγαι μητέρες ἀναταποκρίνονται εἰς τὸν μέγαν ἀληθῶς τῆς μητρός προορισμόν, διότι ὀλίγαι ἔχουσι τὴν ἀπαιτουμένην νοημοσύνην καὶ τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν θελήσεως καὶ τὴν ἀπαιτουμένην παιδαγωγικὴν ἰκανότητα, ὅπως διευθύνωσι τὰ διαβήματα τῶν παιδῶν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, πρὶν ἢ λαμπὰς τῆς σχολικῆς ἐκπαίδευσως φωτίσῃ τοὺς νοερούς αὐτῶν ὀφθαλμούς. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀναγκάσιον νὰ καταβάλληται πᾶσα προσπάθεια ἐν τῇ σχολικῇ καὶ παιδαγωγικῇ ἐκπαίδευσιν τῶν θηλέων, ὅπως καταρτίζονται ὅσον τὸ δυνατόν ἰκανώτεροι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μελλόντων καθηκόντων αὐτῶν ὡς μητέρων. Ἀναγκαῖον διὰ τοῦτο ὑπολαμβάνω νὰ διδάσκηται τελειότερον καὶ γενικώτερον ἡ παιδαγωγικὴ, πολὺ συντελοῦσα εἰς τὴν διαφώτισιν τῆς μελλούσης μητρός περὶ τῶν μητρικῶν καθηκόντων.

Σὺν τῷ μαθήματι τῆς παιδαγωγικῆς, ἀμέσως δηλονότι μετὰ τοῦτο, ἀναγκαῖον νὰ διδάσκηται ἡ μελλούσα μήτηρ καὶ ἀρχαῖα Μουσικῆς. Εἰς τὸν Ὀλυμπον καὶ τὸν Ἐλικῶνα καὶ τὴν Πιερίαν ἤρχισεν πρῶτον ἡ γνησία φωνὴ τῶν Μουσῶν. Ἐκεῖ πρῶτον ἔκρουσε τὴν περικαλλῆ αὐτοῦ κιθάρην ὁ μουσηγετὴς Ἀπόλλων. Τῆς Ἑλλάδος τὸ εὐκράεστατον κλίμα ὑπὸ τὸν γαλήνιον αὐτῆς οὐρανὸν προώρισθη ὑπὸ τῆς φύσεως νὰ καταστῇ πρῶτον θυσιαστήριον τῶν Χρῆτων. Οὐχὶ δὲ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων ἀνκφέρονται ψάλλουσαι ὕμνους ἱερούς. Φημισοῦν, πρῶτη χρησιμοδοτήσασα εἰς ἐξῆμετρον τόνον, καὶ Μαρὶ καὶ Βοῶ καὶ αἱ δέκα Σίβυλλαι ἐμελῶν ὠσκούτως ἔκτοτε χρησιμῶς. Ἑλληνοπρεπὲς ἄρα λόγῳ παραδόσεως τὸ νὰ διδάσκωνται αἱ Ἑλληνίδες τὴν Μουσικὴν, πρᾶκτελεύζουσαι εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς καλῆς ταύτης τέχνης τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπὸ τῆς παιδικωτάτης αὐτῶν ἡλικίας. Ἀλλ' ἐν ταύτῳ καὶ συντελεστικὸν εἰς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ μητρικοῦ καθηκόντος. Ὁ ἄνθρωπος ἐκ φύσεως αἰσθάνεται κλίσιν νὰ ἐκρᾶξῃ τὰ αἰσθημένα αὐτοῦ διὰ τινος εὐρυθμίας καὶ φθόγγων ἁρμονίας, ἧς ἐπενεργεῖ καὶ εἰς αὐτῶν τῶν ἀγρίων τὴν καρδίαν καὶ τὴν ρηκτασίαν. Διὰ τοῦτο ἡ μουσικὴ δόναται μάλιστα νὰ καλλύνη τὰς ψυχὰς, νὰ ἡμεροῖ τὰ ἦθη, νὰ ἐμπνέῃ φιλοτιμίαν καὶ ὁρμὴν πρὸς τὰς πράξεις τὰς ἀγαθὰς.

Διὸ συν τῇ ἐπιτηδείᾳ ἠθικῇ διδασκαλίᾳ ἡ μήτηρ δύναται νὰ ὠθῇ εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἡμερότητα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ διὰ τῆς μουσικῆς τέχνης, καλλιεργοῦσα οὕτως ἐπιτυχῶς τὸν ἀγρὸν τῶν φιλότατων αὐτῆς τέκνων εἰς τὴν ἀποδογὴν καὶ καρποφορίαν τοῦ σπόρου τῆς σχολικῆς ἐκπαίδευσως.

Θ. Ν. Φλογαίτης

ΔΗΜ. Μ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Δημ. Μ. Καλλιφρονᾶ ἐπισυμβάντος τὴν ἑσπέραν τῆς 25 Μαρτίου 1902 ἐξέλιπε μία ἀπὸ τὰς ἐξαιρετέους ἐκεῖνας φυσιογνωμίας, ἐξ ὧν ὀλίγας δυττωχῶς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ σημερινὴ κοινωνία. Ἐυπροσῆγορος, ὡς ἰδιώτης, προστηγῆς, καλοκίχθατος, μίαν μὲν ὡς ἄμεσον ἐντύπωσιν παρῆγε τὸ ἐξωτερικόν του τὴν τοῦ τιμιωτάτου ἀνδρός, πρὸς ὃν ἡδύνατο ἀνεπιφυλάκτως νὰ βασισθῇ καὶ ὁ δυστροπώτερος χαρακτήρ.

Μετριοφροσύνη, τρόπος ἀφελῆς, ἡμιλία συμπαθητικῆ καὶ εὐθυτενῆς ἀνάστημα ὑψηλὸν ἐγοήτευον πάντα ταῦτα τοὺς συμπολίτας του, οἵτινες ἐπανειλημμένως ἐξέλεξαν αὐτὸν δημοτικὸν σύμβουλον καὶ ἐπανειλημμένως βουλευτὴν, χρηματήσαντα ἀπαξ καὶ ὡς ὑποφύρον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως ὑπὸ τὴν ἀειμνηστὸν Τρικούπην κατὰ τὸ ἔτος 1893.

Ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ἀνεδείχθη ἄνευ ὑπερβολῆς ὑπέροχος. Ὅχι ὡς λογοτρίβος καὶ θορυβοποιὸς, ἀλλ' ὡς εὐγενῆς ψυχῆ τιμία, ἧτις κατεῖχε τὸ μυστήριον τοῦ ἐνισχύειν εὐθέως τὴν ἀγωνιζομένην ὑπὲρ τῆς πρόδου μερίδα, τὴν νουνεγῆ καὶ εὐφρονα, τοῦ ὑποστηρίζειν αὐτὴν μὲ φανατικὴν εὐλάβειον, τοῦ κινεῖσθαι, δρᾶν καὶ ἐνεργεῖν ὑπὲρ ταύτης ἀμελήσας πολλάκις τὰ ἴδια, ὑπὲρ ὧν ὀλίγα πνευματικὰ κεφάλαια τῷ ἀπέμενον νὰ διαθέσῃ.

Ἐγεννήθη ἐν Ἀθῆναις ἐντὸς ἰδιοκτητήσμων μὲ τὴν ψυχὴν του καὶ ἠρέσκετο νὰ καλλιερῇ ὁ ἴδιος τὰ ἄθηθ διατηρῶν ἀραιότατον κήπον ἐν Πατησίοις. Κατὰ τὴν 1ην δ' ἔκθεσιν τῶν ῥόδων ἐν τῷ συλλόγῳ «Παρασσὸς καθ' ἣν ἐποχῆν ἐφημίζοντο τὰ ῥόδα τῶν κ. κ. Εὐθ. Κεχαγιᾶ καὶ Α. Αὐγερινοῦ ἔλαβε χρυσοῦν βραβεῖον.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ἐν ὀλίγοις ὁ μεταστὰς χρηστὸς ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀνὴρ, τιμηθεὶς μόνον διὰ τοῦ ἐλληνικοῦ παρασήμου τοῦ ἀργυροῦ σταυροῦ πρὸ τριακονταετίας ὄλης καὶ ὕστερον ἀπὸ ταύτης πολιτικὴν δρᾶσιν, οὐδέποτε ἐπιζητήσας τὸν προβιβασμόν του εἰς ἀνώτερον παράσημον, ὅπως δυστυχῶς συμβαίνει παρ' ἄλλοις, τῆς ἐκάστοτε Κυβερνήσεως μὴ λαμβανούσης πρόνοιαν, ὅπως ἀπονέμηται ἡ δέουσα τιμὴ κατ' ἀξίαν ἐκίστω ἕνεα δὲ παρασημα ἔφερε τὸ γαλλ. χρυσοῦν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς τὸ Βασιρικὸν τοῦ λαίμου ὁ Ἅγιος Μιχαὴλ καὶ τὸ Αἰγυπτιακὸν Μετζίτιε Ἀτάξεως

τῶν γονέων του οἰκίας παρὰ τὴν Ἀκρόπολιν τῇ 3 Δεκεμβρίου 1844. Σπουδᾶσας τὰ νομικὰ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, μετέβη μετὰ ταῦτα εἰς Παρίσιους καὶ Λονδίνον πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του.

Τῷ 1875 ἔλαθεν ὡς σύζυγον ἐν Βιέννῃ διαπρεπῆ κόρην ἐκ τῆς οἰκογενείας Σπ. Τοπάλη τὴν Μαρίαν, καταγομένην ἐκ τοῦ Συράκου τῆς Ἠπείρου, ἀποκτήσας ἐκ τοῦ γάμου τούτου δύο τέκνα τὸν Μιχαὴλ καὶ τὴν Σοφίαν.

Διετέλεσε πολλάκις ἀντιπρόεδρος τοῦ Πτωχοκομείου, αὐ εἰς ἐκ τῶν ἰδρυτῶν ὑπῆρξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μιχαήλ. Ἐπίσης μέλος εἰς διάφορα σωματεῖα, ἀδελφότητας συλλόγους κλπ.

Ὁ Δημ. Μ. Καλλιφρονᾶς ὑπῆρξεν ὁ μεγαλύτερος φιλανθῆς τῶν συγγενῶν Ἀθηναίων. Δὲν ἠδύνατο παρὰ ν' ἀγαπᾶ μέχρι λατρείας τὰ ἄθηθ, ὅ,τι δηλ. ὁμοίαζεν εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κό-

ΑΠΟ ΤΑ ΗΡΑΝΘΕΜΑ

ΤΑ ΝΕΚΡΟΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΕΙΝΕ Μάρτιος. Ἡ φύσις ὀλόκληρος περιβάλλεται τὴν πρασίνην στολὴν τῆς, διότι ἐλπίζει, ὅτι ἔκτοτε πλέον θὰ κρατήσῃ τὸ σκῆπτρον τῆς εὐδίας. Ὁ ἥλιος δίκην ἁρματος πυρπολουμένου ἀνέρχεται ὀπισθεν τῶν πρασινοστολιστῶν ὀρέων καὶ διὰ μυρίων χρωμάτων χρυσαίνει τὰ πέριξ· αἱ χελιδόνες καὶ τὰ ἄλλα ἀποδημητικὰ πτηνὰ χαριέντως περυσίζουσι, διότι ἐπανήλθον εἰς τὰς πρώτας τῶν φωλεάς, διότι ἐπανείδον τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐπώασαν τὰ ψά των καὶ ἐκείθεν ἐπετερούχι-

σαν τὸ πρῶτον οἱ νεοσοῖ των· ὦ, εἶνε λαμπρὰ ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνοιξέως· εἶνε μυθώδης, εἶνε ἀφάνταστος. Οἱ ποιηταὶ διαφοροτρόπως ἐξυμνοῦσιν αὐτὴν καὶ οἱ ζωγράφοι διὰ μυρίων χρωμάτων ζωγραφίζουσιν αὐτὴν.

Ὅποσον ὁμως λυπηρὸν τὸ νὰ μὴ δύναται τις πάντοτε εὐχαρίστως νὰ ὑποδέχεται τὴν βασιλίссαν τῶν ἐποχῶν! Ὅποσον σκληρὸν τὰ παιδικὰ ἔτη τὰ σαφειρώδη, τὰ αἰθέρια καὶ ὄνειρώδη νὰ διαδέχωνται τὰ νεφελώδη, τὰ πλήρη στεναγμῶν καὶ δακρύων! . . . Ὅποσον ἀχαρὶ νὰ καταλίπη τις τὰς ἀνθοστολιστῶν τῆς ἀθώωτης καὶ ἀφελείας βαθυμίδας καὶ ν' ἀνέρχεται ἀκουσίως ἐπὶ τῶν

ἀκανθῶδων καὶ βατωδῶν βαθμίδων τοῦ ἔρωτος!...

Ὅποσον φρικτόν, ἐνῶ ἴσταται τις πάντοτε ὑψηλά, ἐνῶ αἰωρεῖται πάντοτε εἰς στρώματα φωτεινά καὶ διακρίνει ἀπὸ πολὺ μακρὰν κάτω τοὺς εὐανθεῖς κήπους μὲ τὰ μυριόχρωμα ἄνθη των, μὲ τοὺς ἡμιανοιγμένους κάλυκας τῶν ρόδων, μὲ τοὺς μίσχους τοὺς χλωρούς, μὲ τὰς ποικιλοχρώμους πεταλούδας, ἀφῆνης νὰ καταπίπτῃ καὶ νὰ διακρίνῃ ἐκ τοῦ πλησίον πλέον, τὰ ἄγρια χόρτα τὰ παράσιτα, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὰς ρίζας καὶ τῶν λεπτοτάτων ἀνθέων, τὸν πηλὸν τοῦ ρύακος, καὶ τὸν χοῦν τοῦ ἰδάφους!...

* *

* *

Μέχρις ἐσχάτων καὶ ἡ Δέσποινα ἔπλεεν εἰς τοὺς αἰθέρας, ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ κρυσταλλίνου θρόνου, ἐφ' οὗ ὁ υἱὸς τῆς Ἀθανασίας καὶ περιεβάλλετο ὑπὸ ἰδεωδῶν ὀνειρών. Ἡ ἀγάπη τῆς ὄλη, εἶδος λεπτοτάτου ἀρώματος ἐνουπῆρχεν εἰς θήκην μυριστόλιστον καὶ μυριόχρωμον πλὴν, ὡς διὰ πνοῆς ἀνέμου, καταπεσοῦσα εἰς τὰ στρώματα τὰ βληθέντα ὑπὸ τοῦ μικροῦ παιδὸς τῆς Θεᾶς, ἀναπνέει τὸν ἀέρα τῶν παθῶν, αἰσθάνεται τοὺς πόνους τοῦ βέλους, δι' οὗ ὁ μανιώδης ξανθόπαις ἔβαλλε τὰς ὀμηλικὰς τῆς. . . Ἦρχισε ν' ἀγαπᾷ!... Ὁ ἔρως ἐκάλυψε τὴν παιδικὴν τῆς ἀγάπην, τὴν ἀφελῆ, τὴν παρθένον, τὴν ἀγνήν τὴν ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ ἐπιβληθεῖσαν. Αἱ πτέρυγες τοῦ νεαροῦ ἐρωτιδέως ἠγγισαν ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐσκέπασαν τὴν πρῶτὴν τῆς διαφάνειαν.

Ἐκτοτε πάθος ἀνεξήγητον κατέτρωγεν αὐτὴν. . . ἠγάπησε μὲ ὄλον τὸν βρασμὸν καὶ μὲ ὄλην τὴν θερμὴν τῶν 18 ἐτῶν τῆς ἀφιερῶθη ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὸν συμπαθῆ Πάνον. Ἡ ἀγαθὴ τῆς καρδιά, ἡ σπείρασα τὸν ὑγιᾶ τῆς ἀγάπης τῆς σπόρον, ἐξελέξατο τὸ ἔδαφος καὶ οὕτως ἐφύτρωσε καὶ ἐβλάστησεν. . . ὁ συμπαθὴς καὶ εὐγενὴς Πᾶνος ἠγάπησε καὶ ἐλάτρευσε τὸ πτερυγοφόρον ἐκεῖνο πλάσμα.

Αἱ ἡμέραι παρήρχοντο καὶ ἔτι πλειότερον συνεδέοντο διὰ τοῦ ἱεροῦ δεσμοῦ τῆς ὑγιοῦς ἀγάπης. . . ὅσημέραι ἡ τρυφερά των καρδιά διηνοίγετο μένουσα οὕτως ἐλευθέρᾳ εἰς τὸ νὰ δέχεται τὰ δηλητηριώδη πλήγματα τοῦ μικροῦ ἐπαγγελματίου.

* *

Ἡ Μοῖρα φθονήσασα τὴν μυθώδη εὐτυχίαν δὲν ἀφίνει ν' ἀνατεῖλῃ καὶ διὰ τὴν εἰλικρινῆ καὶ εὐγενῆ Δέσποιναν Μάρτιος δὲν ἀφίνει τὸ μειδιάμα τῆς ἀνοιξέως ν' ἀνθίσῃ καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς πιέζει τὰ παρθενικά τῆς στήθη, βιάζει καὶ ἐπιταχύνει τοὺς παλμούς τῆς καρδίας τῆς καὶ οὕτω χεῖμαρροι δακρύων ρέουσι διὰ τῶν ἄλλοτε φαιδροτάτων καὶ ροδίνων παρεῖων τῆς ἢ χαιρέκακος Μοῖρα παρεμβαίνει καὶ ὦ, τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης!.. Ἡ μήτηρ τοῦ προσφιλοῦς τῆς προσεγγίζει εἰς τὸ μοιραῖον τέλος καὶ ἀναγκάζει οὕτως αὐτὸν νὰ φύγῃ μακρὰν, πολὺ μακρὰν, ἵνα μεταβῇ ἐκεῖ ὅπου ἡ μητρικὴ ἀγάπη ἴσταται ἀνοικτὴ, καὶ λάβῃ τὴν ὑστάτην εὐχὴν.

* *

Σκότος βαθύ βασιλεύει καὶ μόνον αἱ δραπέτιδες τῶν ἀστέρων ἀκτίνες φωτίζουν τὸ στερέωμα προσδίδουσαι θεῖόν τι μεγαλεῖον, ὅτε ὁ Πᾶνος συγκινημένος καὶ ὀλως τρέμων πρόκειται νὰ προφέρῃ τὸ... χαῖρε! . . . τὴν πικρὰν, πικροτέρην δηλητηρίου, τοῦ χωρισμοῦ λέξιν. Πρόκειται δι' ὑστάτην φορὰν ἴσως νὰ ἴδῃ κινούμενα τὰ χεῖλη τῆς ἀγαπητῆς του, δι' ὑστάτην φορὰν ἴσως νὰ ἀκούσῃ τοὺς μελιρρῦτους λόγους τῆς. Ἡ φωνὴ του τρέμει, οἱ πόδες του κλονίζονται καὶ ὁμως πλησιάζει πρὸς τὴν θελκτικὴν του φίλην· ἐνῶ δὲ ἡ σελήνη μηνσείδης προβάλλει ζωογονοῦσα τοὺς μικροὺς ἀκολουθοῦσους τῆς, τοὺς παντοτεινοὺς συντρόφους τῆς, διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς του λαμβάνει τὴν χεῖρα τῆς εἰλικρινοῦς του φίλης, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσφέρει εἰς αὐτὴν ἀνθοδέσμην ἐκ ρόδων καὶ δάφνης, ἐλάχιστον ἐνθύμιον, ψιθυρίσας: «χαῖρε, χαῖρε!»

Ἔ! ἐκείνη ἡ ἀλησμόνητος ἑσπέρα ἡ μηδέποτε ἔχουσα δύσιν!... Πόσον βαθέως συνεκίνησε τὴν ἀθάναν καὶ εὐγενῆ κόρην, πόσους παλμούς παρήγαγε, καὶ πόσα δάκρυα προεκάλεσεν!

Ἡ ἀνθοδέσμη ἐκείνη, ἡ μηδέποτε δι' αὐτὴν μαρμαθεῖσα μετὰ πόσου σεβασμοῦ ἐτέθη εἰς πολυτίμον κιβώτιον!! Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, ἐκεῖ ὅπου ἡμιανοιγόμενον ρόδον περιεβάλλετο ὑπὸ πολλῶν ἄλλων δίκην φρουρῶν, μὲ τὰ καυστικώτερα δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν τῆς, εἶνε γεγραμμένον:

«Τὰ νεκροφύλλα τῆς ἀγάπης».

28 Φεβρουαρίου 1902.

Μαρία Ι. Μιχαλοπούλου

ΕΝ ΘΑΥΜΑ

Ἐν θαῦμα! Πολὺ δικαίως δύναται τις νὰ τιτλοφορήσῃ οὕτω σκηνὴν τινα, λαβοῦσαν χώραν εἰς τινα πόλιν τῆς Ἀνατολῆς. Διὰ τὸν φυσιολόγον καὶ τὴν ἐπιστήμην εἶναι γεγονός σπουδαῖον, ἄξιον μελέτης, ἂν δὲν ἦναι ἀπὸ τὰ ἄλυτα μυστήρια τῆς φύσεως, τῶν ὁποίων πᾶσα ἐρμηνεία εἶναι ἀνεπαρκῆς καὶ πᾶσα ἐξήγησις καὶ ἔρευνα ματαία.

Ὁ διευθυντὴς ἑνὸς θηριοτροφίου εἶχεν μικρὰν κορασίδα, ὀκτὼ ἕως δεκά ἐτῶν, εὐειδεστάτην, μὲ λευκότατον δέρμα, μὲ ζωηροὺς μεγάλους ὀφθαλμούς. Ξανθὴν κόμην, πνευματώδη καὶ ζωηράν, ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ ἀγγελον στερούμενον πτερύγων. Ἡ μικρὰ αὕτη κορασίς ἠσθάνετο συχνὰ ἰδιαιτέραν τέρψιν νὰ θαυμάζῃ μεγαλοπρεπῆ τινα λέοντα. νὰ τὸν θεωρῇ μὲ γλυκὺ βλέμμα, νὰ τῷ ἀποτεῖν τρυφεροὺς λόγους, καὶ νὰ τῷ ρίπτῃ διαφόρους τροφάς. Ἐσυνεῖθισε δὲ νὰ βλέπῃ τοὺς μεγάλους τοῦ ὄνυχας, τοὺς φοβεροὺς τοῦ ὀδόντας καὶ δὲν ἐδοκίμαζε κανένα φόβον. Μίαν ἡμέραν ἔσχε τὴν παράτολμον ἀσυνειδησίαν μέχρι τοῦ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸν κλωβὸν τοῦ θηρίου, ἀφοῦ προηγουμένως παντελῶς ἐξεδύθη.

Ἐπραξε δὲ τοῦτο κατόπιν φιλονεικίας μετὰ ὀμηλικῶν τῆς, ὅτι ἠδύνατο νὰ εἰσελθῇ καὶ αὕτη ἐντὸς τοῦ

κλωβοῦ, χωρὶς νὰ φοβηθῇ.

Ἐν τούτοις δὲ οὐδεὶς ἕτερος ἐγνώριζε τι περὶ τοῦ παρκατόλου τούτου σχεδίου τῆς.

Μετὰ παρέλευσιν ὥρας καὶ πολλὰς ἀναζητήσεις ἀνεκάλυψαν αὐτὴν οἱ ἀνήσυχοι γονεῖς τῆς ἐνώπιον τοῦ λέοντος, τὸν ὅποιον γονυπετῆς ἠσπάζετο περιπαθῶς.

Τὸ θέαμα ἦτο ἐξαισίον. Καὶ εἰς ἡμᾶς ἐτι διεγείρει τόσα συναισθήματα. Ἐχομεν πρὸς ἡμῶν τὸν τύπον τοῦ μεγαλείου τῆς ἰσχύος καὶ τὸν τύπον τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς ἀδυναμίας ἐν συμπλέγματι καὶ ἡ διάνοιά μας φέρεται εἰς τὴν μυθολογικὴν, τὴν ἀρχαίαν ζωὴν τῶν πρωτοπλάστων ἐν τῷ παραδείσῳ, καθ' ἣν καὶ τὰ θηρία τότε ἦσαν ἡμερα καὶ μετὰ τῶν ἀνθρώπων ὁμιλοῦν.

ΤΟ ΤΙΜΙΟ ΞΥΛΟ

Ἡ μπάλις πέφτουνε σὰν βροχῆ. Κάθε στιγμὴ ὁ Καπετάνιος γυρίζει μιὰ μπιτὰ ἔς τὰ παλληκάρια του, καὶ κάθε φορὰ βλέπει καὶ ἓνα νὰ στρώνεται νεκρὸ μέσα ἔς τὰ σπαρμένα.

— Πάει κι' ἄλλος ξαναλέει σιγανά, καὶ φουσκώνουν τὰ γυμνωμένα στήθια του, γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἕνας ἀναστεναγμὸς, ὁ ὑστερὸς χαιρετισμὸς τοῦ Καπετάνιου ἔς τοὺς λεβένταις. ποῦ τοὺς εἶδε ν' ἀνασταίνωνται ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ἔς τὰ γόνάτα του ἀπάνω.

Μὰ ποῦ νὰ φοβηθῇ αὐτός! Ἄς ἦτανε τετρακόσοι οἱ Τοῦρκοι, κι' ἄς ἦταν σκοτωμένα ἐφτὰ ἀπὸ τὰ παλληκάρια του καὶ λαβωμένα τέσσαρα. Τοῦ ἔμεναν ἀκόμη δέκα, τουφέκια ἓνα κι' ἓνα, ποῦ βαρούσανε γερά, καὶ βόλι δὲν τοὺς ἔφευγε.

— Καρδιά, παιδιὰ, κτυπάτε καὶ θὰ φύγουνε δὲν ξέρουν πόσοι εἴμαστε κανεὶς μὴ σταματήσῃ καὶ μᾶς ἔφαγαν.

Ἀδειάζει τὸ τουφέκι του, γεμίζει πάλι, ἔς τὴ στιγμὴ, καὶ ξαναδειάζει πάλι. Καὶ τὰ δύο του βόλια πήγανε καλά. Μὰ τί ἐβγήκε; ἄλλος ἀναστεναγμὸς ἀκούεται σιμά του, καὶ γέρνει ἔς τὴ γῆ τῆς ἀδελφῆς του τὸ παιδί καὶ τὰ στάχυα ἀνοίγουνε καὶ τὸ σκεπάζουνε κι' αὐτό.

— Καρδιά, παιδιὰ, φωνάζει μὲ φωνὴ ποῦ ἔμοιζε μὲ μὴγοχρισμά.

Μὰ τὴ στιγμὴ ποῦ ἐγέμιζε, νὰ κι' ἓνα βόλι χώνεται ζεστό καυτὸ ἔς τὸ ἀριστερὸ του χέρι. Μὰ εἶχε συνηθίσει ἀπ' αὐτά.

Σφίγγει τὸ στόμα, καὶ μ' ἓνα τριξίμο τῶν δοντιῶν κρατᾷ τὸν πόνο, μὴν ἀκουστῆ, πῶς λαβώθηκεν ὁ Καπετάνιος, καὶ σαστίσουν τὰ παιδιὰ. Μόνον τὸ πρωτοπαλληκάρὸ του τὸν εἶδε, καὶ τρέχει ἔς τὴ στιγμὴ, καὶ τοῦ δένει τὸ χέρι.

Γεμίζει πάλι καὶ τραβᾷ. Γεμίζει καὶ τραβᾷ. Μὰ συχνάκούει ἀναστεναγμούς, καὶ τὸν πιάνει φόβος νὰ γυρίσῃ νὰ ἴδῃ, μὴν ἀντικρύσουνε τὰ μάτια του καὶ ἄλλο σκοτωμένο.

— Ἄχ! δὲν θ' ἀπομείνῃ ἓνας ἀπὸ τὸ χωριό. Δὲ θ' ἀπομείνῃ ἓνας νὰ πετάξῃ ὡς ἐκεῖ, καὶ νὰ τοὺς πῆ νὰ φύγουνε, νὰ πάρῃ ταῖς γυναῖκες, νὰ ταῖς πᾶν ἔς τὸ βουνό.

Ἡ μπάλις ἔρχονται ἀκόμη σὰν βροχῆ, μὰ τὰ τουφέκια τῶν Χριστιανῶν σπαίνουν ἓνα, ἓνα.

— Ἄ! δέκα πέτρας νὰ βρῆσκούντανε ἔδῳ, νὰ κάμουν μυτηρίξικα τὰ παιδιὰ, τοὺς κᾶναμε τοὺς Τοῦρκους νὰ γυρίσουνε ὀπίσω.

Κάθε στιγμὴ ὅπου περνᾷ, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τουφεκιά ἀπὸ τοὺς δικούς του, σὰν νὰ τοῦ λῆν «δὲν ἀπόμεινε κανεὶς» καὶ κάθε τουφεκιά π' ἀκούει νὰ πέφτῃ ἀπὸ κοντὰ του τοῦ χαρίζει τὴ γλυκύτερη χαρὰ,

— Καρδιά, παιδιὰ!

Μὰ ποιὸς νὰ τὸν ἀκούσῃ! Ὅλοι εἶνε λαβωμένοι καὶ νεκροί. Φοβᾶτε νὰ γυρίσῃ νὰ τοὺς δῇ. Φοβᾶται μὰ δὲ βρῆ κανένα ὀρθό, καὶ ὕστερα, ποιὸς θὰ πᾶν ἔς τὸ χωριὸ νὰ πῆ νὰ φύγουνε τὰ γυναικόπαιδα, μὴν πέσουν εἰς τὰ χεῖρα τοῦ Πασσᾶ;

Τοῦρθε ἔς τὸ νοῦ νὰ στείλῃ τὸ Γιαννάκη, τὸ ἀγαπημένο του πρωτοπαλληκάρου, Μπάλα Τοῦρκου δὲν τὸν ἔπιανεν αὐτόν, γιὰτι φοροῦσε τὸ ἀγιασμένο χαϊμακλί μὴ τὸ τίμιον ξύλο. Τὰ βόλια, σὰν νὰ ἦταν σταφυλόρρωγες, τὸν ἄγγιζαν, καὶ ἔπεφταν ἔς τὰ πόδια του. Αὐτὸν νὰ στείλῃ συλλογίστηκε καὶ φώναξε!

— Γιαννάκη, αἱ, Γιαννάκη!

Μὰ κανεὶς δὲν ἀποκρίθηκε. Γυρίζει. Τί νὰ ἴδῃ! Σὲ τρεῖς βήματα μακρὰ, μὲ μιὰ πληγὴ ὀρθάνοιχτη ἔς τὸ κοῦτελο, σπαρτάρει σὰν ψάρι, καὶ ψυχομαχοῦσεν ὁ Γιαννάκης.

Ἐκόπηκαν τὰ πόδια του, ἐρράγισε ἡ καρδιά του κι' ἀναστενάξε.

— Ἄχ! μᾶς ἀρνήθη κι' ὁ Χριστός. Χαθῆκαμε. Μὰ ὄχι. Τὸ τίμιον ξύλο καὶ Τοῦρκος νὰ τὸ βαστᾷ δὲν τόνε πιάνει μπάλα. Θέ μου, συχώρα με. Ἄς πᾶν ἄλλος. Νικολῆ, Γιωργάκη, Κώστα;

Τίποτε. Τουφέκι πιά δὲν πέφτει. Ἐνας ἀπὸ τοὺς εἰκοσι δὲν ἀπομένει ζωντανός.

— Γιωργάκη, Κώστα!

Τίποτε,

Οἱ Τοῦρκοι ρίχνουνε ἀκόμη μπαλοτιαίς, μὰ δὲν τραβοῦν μπροστά. Ποῦ νὰ τὸ ξέρουν πῶς σκοτώθηκαν ὄλοι, ἓνας κι' ἓνας οἱ Χριστιανοί; Καρτέρι θὰ μᾶς κάμουν λέγει ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου. Ἄς σταματήσουμε νὰ ἰδοῦμε.

Καὶ βλέπουν ἓνα μόνο, ἓνα Χριστιανό, τὸν Καπετάνιο, νὰ παραμερίζῃ τὰ σπικρά, καὶ νὰ σκύβῃ ἔδῳ κι' ἐκεῖ, Καὶ τὸν σημαδεύουν ὄλοι καὶ τραβοῦν. Μὰ ἐκεῖνος ἠσυχος, σὰν νὰ ἦτανε ψιλὴ βροχοῦλα τὸ χαλάζι τῶν βολιῶν, σκύβει κυττάζει ἓνα, ἓνα τοὺς λεβένταις του. Ἀπάνω ἀπὸ δεκαπέντε ἦσαν σκοτωμένοι. Οἱ ἄλλοι μὲ δύο τρεῖς λαβωματιαίς καθένας, ξεψυχοῦσε. Καὶ κανεὶς γιὰ νὰ στείλῃ ἔς τὸ χωριό, νὰ πῆ ἔς τὰ γυναικόπαιδα νὰ φύγουνε.

— Θέ μου! συχώρα με, ποῦ τοὺς ἀφήνω μοναχούς; μὰ σὰν δὲν πάω ἐγώ, τοὺς ἄλλους ποιὸς θὰ τοὺς γλυτώσῃ;

Κάνει τὸ σταυρό του καὶ τραβᾷ ἐμπρός. Γιὰ νὰ προφτάξῃ ἔς τὸ χωριό, πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ μπροστά ἀπὸ τὸν ἐχθρό, καὶ νὰ πάρῃ τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ.

Τὰ βόλια πέφτουν σὰν βροχῆ τριγύρω του. Ὁ Καπετάνιος τρέχει κι' οἱ Τοῦρκοι σημαδεύουν καὶ τραβοῦν ὄλοι καταπάνω του. . . μὰ στέκονται σὰν καρφωμένοι εἰς τὴ θέσι τους, καὶ τρέμουνε, γιὰτι τέτοιο πρᾶγμα δὲν τὸ εἶδανε ποτέ, νὰ μὴν τὸν πιάνῃ μπάλα ἕναν ἀνθρώπο, ποῦ μῆτε σίδερα φοροῦσε, μῆτε ἀπὸ πέτρα ἦτανε. . .

Ἔστερα ἀπὸ μιᾶς ὥρας τρέξιμο, ἔφθασε ὁ Καπετάνιος ἔς τὸ χωριό.

— Να φύγετε, φωνάζει, ἀπὸ μακρὰ, οἱ Τοῦρκοι ἔρχονται. Νὰ φύγετε.

Ἄκουε τὴ φωνὴν τοῦ ἡ Μαρῖω ἡ κόρη τοῦ καὶ τρέχει.

— Ὁ Γιαννάκης; Τί ἐγένηκε, πατέρα, ὁ Γιαννῖος;
Ἦταν ἀρραβωνιστικὸς τῆς. Τί νὰ τῆς εἶπῃ; Μὰ πρὶν συλλογιστῆ γιὰ τὴν ἀπόκρισι, εἶδεν ἡ Μαρῖω, εἰς τὸ λαιμὸ τοῦ περασμένου, τοῦ Γιαννάκη τὸ χαίμαλι μὲ τὸ τίμιον ξύλον.

— Νά το! φωνάζει. Ἐσκοτώθηκε ὁ Γιαννάκης μου! Καὶ πέφτει ἔς τὴν ἀγκυλιὰ τοῦ πατέρα τῆς, καὶ λιγοθυμᾷ.

Κυτᾶζει ὁ Καπετάνιος τὸ χαίμαλι, συλλογιέται, καὶ τὸν πέρνουνε τὰ δάκρυα.

— Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω θὰ μοῦ τὸ πέρασε ἔς τὸ λαιμὸ μου. . . Τὸ ἔκαμε γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὸν Καπετάνιό τοῦ καὶ τὸν πατέρα τῆς Μαρῖως. . . Ἄσκημα ἔκαμε. Αὐτὸς ἦταν γιὰ Καπετάνιος. Ὅσο γιὰ τὴν Μαρῖω. . . δέτε την!

Ἰωάννης Δαυβέογης.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Η πρόοδος τῶν Ἐπιστημῶν στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως, ὅπως δὲ ἡ χημικὴ ἀνάλυσις ἀπέδειξεν ὅτι ὁλοὸς ὁ πολυποικίλος περίεξ κόσμος τῆς δημιουργίας ἀποτελεῖται ἀπ' ὀλίγιστα ἀπλᾶ σώματα οὕτω καὶ ὁ θαυμασιὸς ποικίλως κόσμος τῶν αἰσθημάτων, διὰ τῆς σχετικῆς ἀναλύσεως ἀνάγεται εἰς ἀπλοῦστατινά τινα συναισθήματα, τοῦ εὐχαρίστου καὶ τοῦ ὀφελίμου εἰς τὸ ἄτομον καὶ τὸ γένος, ὡς ἐξῆς ἐξελεχθέντα διὰ μέσου τῶν γενεῶν τὰς ὁποίας ὁ ἔρωσ συνεκράτησε καὶ θὰ συγκρατεῖ αἰωνίως εἰς ἕν ὄλον, σφιγχτὰ καὶ ἀδιασπᾶτως ἐνιαῖον:

Αἱ πρῶται γενεαὶ ἠγάπησαν ὅ,τι ἦτο ὀφελίμον εἰς αὐτάς, ἀπέφευγον ὅ,τι ἦτο δυσάρεστον καὶ μετέδωκαν κληρονομικῶς εἰς τοὺς ἀπογόνους ἔμφυτον τὴν διάθεσιν πρὸς τὸ εὐχάριστον καὶ τὸ δυσάρεστον αἰσθημα. Πᾶν ὅ,τι ἐσχετίσθη εὐνοικῶς διὰ τὸ ἄτομον καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ὑπάρξεως ἐγέννησε ζωηρὸν αἰσθημα ἡδονῆς, ἀναλόγως δὲ τοῦ φίλου καὶ τῶν ἐνασχολήσεων αὐτοῦ, ὁ μὲν ἀνὴρ ἠσθάνθη ἰδιαιτέρως τὴν συγκίνησιν τῶν ἐγωῖστικῶν συναισθημάτων τῶν συνδεομένων πρὸς τὸ ἄτομον τὸ παλαιὸν διαρκῶς ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς, δηλαδὴ τὸ αἰσθημα τοῦ ὑψηλοῦ, τοῦ χαριτωμένου, ἡ δὲ γυνὴ ἠσθάνθη ἰδιαιτέρως τὰ αἰσθήματα. ἄτινα ἰδιαιτέρως συνδέονται πρὸς τὴν διακίνησιν τοῦ εἶδους, μεθ' οὗ σχετίζεται βαθύτερον καὶ διαρκέστερον τοῦ ἀνδρός, συνεπῶς τὸ αἰσθημα τοῦ ὀφελίμου, τοῦ παιδικῶς ἀγαπητοῦ,

Τὸ αἰσθημα τοῦ ὑψηλοῦ εἶνε βαθεῖα αἰσθησις τῆς μικρότητος ἡμῶν ἐνώπιον ἐνός μεγάλου καταπληκτικῶς ὅπερ θὰ μᾶς συνέτριβεν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ὑπάρξεως, ἐν τῷ ὁποίῳ ἰδίως ὁ ἀνὴρ παλαίει, τὸ δὲ αἰσθημα τοῦ χαριέντος, τυγχάνει ἐπίσης ἐγωῖστικὸν αἰσθημα τοῦ ἀνδρός εὐχαριστομένου ἀπὸ κομψῆν τινα ἐντύπωσιν. ἧτις τοῦ εὐφραίνει τὴν κουρασμένην ἐκ τοῦ ἀγῶνος σκέψιν του.

Αἱ ἀτθίδες ἐγείρουν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας ἐκτός τοῦ ἔρωτος τὸ αἰσθημα τοῦ χαριέντος, διότι εἶνε χαριτωμένα μολονότι μερικαὶ μᾶς ἐμπνέουν τὸ αἰσθημα τοῦ ὑψηλοῦ, ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον, ὅν ἀνέφερον ἀνωτέρω. Τὸ αἰσθημα τοῦ ὀφελίμου παύει τοῦ νὰ ἐνδιαφέρει

τὸ ἄτομον, διότι συγκινεῖ μᾶλλον τὸ εἶδος, ἐμπνέον τὴν ἔρωτικὴν συγκίνησιν καὶ συνεπῶς συνδεόμενον μὲ τὴν γυναῖκα. Διὰ τοῦτο ἡ ἀνθρωπότης τὴν καλλονὴν παριστᾷ διὰ τῆς γυναικὸς καθὼς καὶ πᾶσαν ἰδέαν ὀραίαν ἢ εὐχάριστον, π. χ. τῆς πατρίδος, τῆς δόξης, τῆς ἐλευθερίας, τῆς φιλίας, τῆς σοφίας (:) ἐνεσάρκωσε καὶ παρέστησε διὰ τῆς γυναικὸς—μολονότι αὕτη πολλὰκις δὲν συνδέεται πολὺ στενωῶς πρὸς τὰς παρισταμένας ὀφελίμους ιδέας.

Ὡσαύτως μᾶλλον γυναικεῖα συναισθήματα εἶνε τὸ τοῦ κομψοῦ καὶ ἡ πρὸς τὰ μικρὰ παιδάκια, τὰ πουλάκια καὶ ὅλα τὰ κατοικίδια συναισθήματα συμπάθεια, διότι πάντα σχετίζονται μὲ τὴν ἐν τῇ ζωῇ τοῦ γένους φυσιολογικὴν ἀποστολὴν τῆς γυναικὸς.

Τὰ αἰσθήματα ταῦτα ἡ φύσις, ἡ πρώτη, καλλιτέχνις τῶν αἰωνίων τύπων καὶ τῶν ἀθανάτων προτύπων, ἐκαλλιτέχνησεν ἐν τῇ ψυχολογικῇ διασκευῇ τοῦ ἀνθρώπου ὀργανισμοῦ. Κατόπιν ἦλθεν ἡ ἀνθρωπίνη τέχνη, ἧτις ἐστὶ μίμνσις. Ἐμιμήθη τὴν φύσιν καὶ διερμήνευσε διὰ ποιητικῶν, μουσικῶν, ἀρχιτεκτονικῶν, πλαστικῶν καὶ γραφικῶν εἰκόνων τὴν συγκίνησιν τῶν αἰσθημάτων ἄτινα ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ τοῦ εὐχαρίστου καὶ ὀφελίμου διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς συνησθάνθη μέχρι τῶν αἰθερίας λεπτῶν αἰσθημάτων τοῦ καλοῦ ἐν τῷ νεωτέρῳ πολιτισμῷ, εἰς ὃν ἔφθασεν ἡ καλλιτεχνικὴ αὐτῆς ἐξέλιξις.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο βραίνει γοργῶς καὶ ἡ παρ' ἡμῖν καλλιτεχνικὴ ἐξέλιξις, ἧς τὸ ἔργον διεγείρει καὶ διευκολύνει πολυτίμως τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινωνίας.

Σ, Ζωγραφεῖδος

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΕΝ Τῷ ΟΜΙΛῶ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ἡμέρα ἱερὰ καὶ ἑορτὴ χαρμόσυτος συγκαλεῖ σήμερον ἡμᾶς, ἵνα πανηγυρίσωμεν τὴν ἠρωικὴν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἀνάστασιν. Ἄλλ' εἶνε ἄρα γε δυνατὸν νὰ διεξέλθῃ τις τὴν πολεμικὴν ἀρετὴν τῶν προμάχων τῆς ἐλευθερίας; Ὅχι οὐδεὶς ρήτωρ, οὐδεὶς ἱστορικὸς δύναται ν' ἀπεικονίσῃ διὰ λέξεων τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἠρωικῶν χρόνων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἀναπλάσσοντες μόνον ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν τὴν εἰκόνα τῆς 25 Μαρτίου τοῦ 1821, κλίνοντες εὐσεβῶς ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει ταύτῃ τὸ γόνυ καὶ ἡρῆμα ὑπὸ τῆς φαντασίας μόνον ἐλαυνόμενοι, δυνάμεθα νοερῶς νὰ θαυμάσωμεν τὸ ὕψιστον ἰδεῶδες τῆς παρουσίας ἡμέρας, καὶ ὑπόκοφον ἐκ τῶν μυχαϊτάτων τῆς καρδίας ἡμῶν νὰ ἐκπέμφωμεν φωνήν: Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ἐνδόξως πεσόντων τοῦ ἔθνους μαρτύρων. Ναί! κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην διπλῆν ἑορτὴν τελοῦσιν οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἕλληνες, τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς Πατρίδος καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰς θρησκευτικὰς ἐκείνας λέξεις ὅτι «σήμερον τὰ οὐράνια συναγᾶλλεται τῇ γῇ, σήμερον τὰ ἐπίγεια συγχορεύει οὐρανοῖς».

Καὶ ἀληθῶς σήμερον ἡ μὲν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μεθ' ἡμῶν σκιρτᾷ καὶ ἀγᾶλλεται ἑορτάζουσα τὸν Εὐαγγελισμόν, διότι ἐμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν πρὸς ἀφετησίαν νέας καὶ ἀληθοῦς θρησκείας, ἡ δὲ Νέα Ἑλλάς, διότι τὴν ἡμέραν ταύτην προώρισαν οἱ αἰῶνες, ἵνα καταστῇ γενέθλιος αὐτῆς ἡμέρα καὶ ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς

ἀφετηρία πρὸς νέαν σταδιοδρομίαν, πρὸς σταδιοδρομίαν νέων πόθων, νέων ἐλπίδων, νέων ὄνειροπολήσεων. Ἀνατινάξασα κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ Ἑλλάς τὰ φορτικὰ τῆς δουλείας δεσμᾶ, ἐξῆγέρθη ἐκ τοῦ πολυχρονίου ἐκείνου δουλικοῦ ληθάργου καὶ ἐνεγράφη ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ζώντων ἔθνων κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ 1821.

Ἐπὶ σειρὰν ὀλοκλήρων αἰώνων, ὁ σπινθὴρ τῆς ἐλευθερίας ὑποφώσκων ἐκρύπτετο ὑπὸ δουρικὴν τέφραν, ἡ δὲ Ἑλλάς ἐν σκότει διατελοῦσα περιέμενον ἐν ἀγῶνι ἠρωικὰ τέκνα, ἵνα ἀναζωπυρήσῃ τὸν κεκρυμμένον ἐκείνον σπινθῆρα καὶ ἐπιφέρωσιν ἄπλετον ἐλευθερίας φῶς εἰς τοὺς ἐσκοτισμένους αὐτῆς ὀφθαλμούς. Ἔστενε κύπτουσα τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸν ἄχαριν τῆς δουλείας ζυγόν, ἡ γενέτειρα τῶν ἠρώων ἐδάκρυε κρύφα ἡ μήτηρ τῶν ἡμιθέων βλέπουσα ὡς ἐν ὄπτασίᾳ τὸν Μαραθῶνα καὶ τὰς Θερμοπύλας, τὸ Ἄρτεμισιον καὶ τὴν Σαλαμίνα, τὰς Πλαταιὰς καὶ τὴν Μυκάλην. Λυσικομος ἐπετερούριζεν ἡ φαντασία τῆς ἀνὰ τοὺς τάφους τῶν προγόνων, τοῦ Μιλτιάδου, τοῦ Λεωνίδα, τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τῶν λοιπῶν ἠρωικῶν τέκνων τῆς. Ὑποκάρδιον ἠσθάνετο πόνον βρέχουσα κατὰ τὰς παρθεναίας ἡμέρας τῆς τὸν χλωμὸν αὐτῆς ἄρτον διὰ τῶν δακρύων τῆς δουλείας καὶ τῆς συμφορᾶς· ἀλλ' ὅμως προσεδόκα καὶ μία μόνη κρυφία ἐλπίς ἐθήρμαινε καὶ ἐθαυκάλιζε τοὺς χρυσοὺς πόθους τῆς καὶ ἐπέχεε βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὰ ὄνειρα τῆς ἐλευθερίας τῆς, ἡ ἐλπίς ὅτι ἠρωικοὶ βραχίονες θ' ἀνατινάξωσι ποτε τὸ δουρικὸν κρῆδεμον, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐπὶ μακροὺς ἤδη χρόνους ἡ τάλαινα Πατρίς περιεκαλύπτετο. Καὶ δὲν ἐσφάλλετο ἡ τεθλιμμένη ἐκείνη δεσμῶτις· προώριστο ἵνα ἀνατελῇ χαρμόσυτος τοῦ Μαρτίου ἡμέρα πρὸς ἐπίτευξιν τοσοῦτων πόθων ἑλληνικῶν, τοσοῦτων ἐλπίδων κεκρυμμένων καὶ ὡς τοιαύτην ἡμέραν εὐαγγελισατο ὁ ὕψιστος διὰ τὸν Χριστὸν καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν 25 Μαρτίου τοῦ 1821. Καὶ ἰδοὺ τὸ πρῶτον τοῦ πολέμου πῦρ, ἀναγγέλλει ἀπανταχοῦ τὴν ἐλευθερίαν τῆς δεσμῶτιδος. Αἱ πρῶται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τοῦ ἡλίου ἀκτίνες, διαλύουσαι τὴν παγετώδη δουλείαν τῆς Πατρίδος. Χαίρει τῶν νικηφόρα ὄπλα τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας λεόντων. Κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὴν πρῶτην νικητήριον κρηπίδα ἔθηκεν ἡ ἱερὰ τῶν πατέρων ἡμῶν θρησκεία Κρύφα ἐν τοῖς ναοῖς ἢ ἐν ταῖς κατακόμβαις λατρεύοντες τὸν ὕψιστον ἤρχοντο ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῶν οἱ δεσμῶται· ἐκείνοι ἦρωες. Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐδίδασκεν αὐτοὺς βραρυαλοῦντας ἡ θρησκεία τὴν θεῖαν διδασκαλίαν τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐλπίδος. Οὐ μόνον δὲ ἡ θρησκεία, ἀλλὰ μετ' αὐτῆς τὰ μέγιστα συνετέλεσαν εἰς τὸν ὑπερ τῶν ὅλων ἀγῶνα τὰ διάφορα διδασκῆρια, ἐν οἷς φοιτῶντες οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες ἐδιδάσκοντο τὴν θεῖαν τῶν προγόνων ἡμῶν γλῶσσαν καὶ κατεμάθοντο τὴν ἠρωικὴν τῶν Ἑλλήνων καταγωγὴν. Εἶχον ἐγκεκαυμένα ἐν τῇ ἑλληνικῇ αὐτῶν καρδίᾳ τὰ ἀθάνατα τοῦ Πλάτωνος ἔπη «Πατρός τε» καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερόν ἐστιν ἡ Πατρίς καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μετίζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσιν». Καὶ ἐνῶ ὡς ἐν ἀπορρήτῳ διεξήγοντο ταῦτα, νέαν ἀνὰ τὰ ὄρη ἐχάρασσον ὁδὸν οἱ ἀτρόμητοι Ἄρματωλοὶ συνεχῶς διὰ τῶν ὄπλων ταρασσόντες τοὺς τυράννους, ὑπεδείκνυσαν ἠρωικὴν πρὸς τοὺς ἀδελφούς των ἀτραπὸν, μέλλουσαν νὰ ὀδηγήσῃ πρὸς τὰ τῆς ἐλευθερίας πεδία. Καὶ ἐν μέσῳ τούτων, ὡς τηλαυγείς σωτηρίας ἀστέρες, ἐνεφανίσθησαν Ρήγας ὁ Φεραῖος, ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία καὶ ὁ Ἀλέξ. Ὑψηλάντης, ἵνα ἐπι-

ταχύνωσι τὴν παταγώδη κατὰ τῆς Τουρκίας ἐπαναστατικὴν ἔκρηξιν, ἧτις ἐπὶ τοσαύτας δουλικὰς καὶ ἀποφράδας ἡμέρας, ἐνεχυμονεῖτο ἐν τῇ μεγαλουργῷ διανοίᾳ τῶν γενναίων ἐκείνων φρουρῶν τῆς Πατρίδος. Ἡ σημαία τοῦ Σταυροῦ. ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἱεράρχου Γερμανοῦ ὑψύθη ἐν τῇ ἱερᾷ τῆς Ἁγίας Λαύρας Μονῇ, ἡ ἐπανάστασις ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος διαδίδεται καὶ ἰδοὺ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς διὰ τῶν ὄπλων ἀγωνίζεται τὸν ὑπερ τῶν ὅλων ἀγῶνα. Κατασυντρίβονται αἱ πολυάριθμοι στρατιαὶ τῶν Τούρκων καὶ ἡ Ἑλλάς ἅπασα καθίσταται πεδῖον φοινικωτάτης μάχης κατὰ τε ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Αἰφνης ὡς ἀτρόμητοι ἐμφανίζονται βράχοι ὁ Κανάρης καὶ ὁ Μιαούλης, Πετρόμπετης καὶ Κολοκοτρώνης, Φεραῖος καὶ Διάκος, Μπότσαρης καὶ Καραϊσκάκης, Τζαβέλλας καὶ Ἀνδρούτσος μετ' ἄλλων τοῦ ἀγῶνος ἠρώων ἀναμένοντες νὰ θραυσθῶσι καὶ ἐκπνεύσωσιν ἐπὶ τοῦ γενναίου αὐτῶν στήθους τὰ φοβερὰ τῆς δουλείας κύματα, μαχόμενοι ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος καὶ ἀμετάτρεπτον δόγμα ἔχοντες «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος», πατάσσοσι τὴν σουλτανικὴν αὐτοκρατορίαν. σείεται αὕτη ἐκ θεμελίων. κλονίζεται, ἰλιγιζᾷ, καταπίπτει, ἀποθνήσκει, καὶ λευγεῖμων πλεον ἐκ τῶν αἰμοβαφῶν ἐκείνων ἐρείπιων σχίζουσα τὸν πέπλον τῆς ἡμισελήνου, δι' οὗ ἐκκλύπτετο, ἀναθρώσκει ἡ Ἑλλάς κομίζουσα τὴν τῆς ἐλευθερίας σημαίαν. Ἐξυψοῦται πολεμικῶς, κηρύσσει ἀνὰ τὸν κόσμον τὰ δίκαιά τῆς καὶ διὰ τῶν Ἐθνοσυνελεύσεων ἐγκαθιδρύει τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς καὶ ρυθμίζει πλέον τὴν πολιτείαν τῆς ἐκπληροῦσα οὕτω τὸ θεσπέσιον ἔργον τῆς 25 Μαρτίου τοῦ 1821. Τὴν ἡμέραν ταύτην τοῦ Μεγάλου ἀγῶνος, ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα ὡς ἱερὰν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες. Μὴ λησμονῆτε ὅτι εἰς τὰ στήθη τοῦ Ἕλληνοσυνελεύοντος ἀπύρηνος καὶ οὐδέποτε θὰ σβεσθῇ τὸ ἀγῶν τῆς ἐλευθερίας αἰσθημα. Ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ὠρίμασε πλέον ἡ ἀμετάτρεπτος γνώμη ἡ ν' ἀνακτήσῃ σύμπασαν τὴν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν ἢ νὰ πέσῃ μαχόμενος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς. Μὴ λησμονῆτε ποτέ, ὅτι εἰμεθα ἀπόγονοι τῶν ἠρώων ἐκείνων. καὶ ἐφ' ὅσον κυκλοφορεῖ εἰς τὰς φλέβας ἡμῶν αἷμα ἑλληνικὸν μὴ δεϊλιᾶτε, μὴ ἀναλογίζεσθε ἐνίοτε τὰ κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν συμβάντα πολεμικὰ ἀτυχήματα. Τὰ ἔθνη μάχονται, νικῶσι, νικῶνται, ἀλλὰ νικώμενα δὲ ἀποθνήσκουσι. Θάνατος τῶν ἔθνων εἶνε μόνον ἡ ἀπογοήτευσις. Οὐδὲν ἔθνος δύναται ν' ἀποκτήσῃ τελείαν πολεμικὴν ἐμπειρίαν μόνον νικῶν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ νικώμενον.

Λάβετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι ἡ Ἑλλάς τῶν ἀρχαίων χρόνων ἦτο ἐλευθέρη, ἀλλ' ἕνεκα τῶν διαφορῶν πολιτειῶν, ἕνεκα τῶν καταστρεπτικωτάτων ἐμφυλίων σπαραγμῶν ἐσβέσθησαν πᾶσαι σχεδὸν αἱ περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας ἐλπίδες τῆς, διότι μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τοῦ 388 π. Χ. μετὰ τὴν ἐν Χαλκιδεῖα ἤτταν, καθ' ἣν ἐνεταφιάσθησαν αἱ περὶ τῆς ἐλευθερίας προσδοκίαι τῶν Ἑλλήνων, ἤρχισε νὰ ὑποπίπτῃ ὑπὸ διαφόρους κατὰ σειράν ζυγοὺς τῶν Ρωμαίων, τῶν Ἀλβανῶν, τῶν Φράγκων κλπ. καὶ ἐσχάτως τῷ 1453 κύπτει τελείως τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸν κτηνώδη τῶν Τούρκων δεσμόν· καὶ ὅμως ἡ Ἑλλάς οὐδέποτε ἀπέθανεν. Ἀνετίναξεν ἀπάσας τὰς δουλικὰς ταύτας δυναστείας καὶ εὐθύς μόλις συνελήθη ὁ ἱερός καὶ γενναῖος σκοπὸς ν' ἀναπετασθῇ ἡ τῆς ἐλευθερίας σημαία καὶ ἰδοὺ ἡ Ἑλλάς πάλιν ἐγείρει ὑπερήφανος τὸν αὐχένα καὶ κλεῖ ἡμᾶς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην νὰ ἑορτάσωμεν τὴν ἐκ τῆς δουλείας ἀνάστασιν τῆς. Ἄς

μή κλονίζονται λοιπόν αἱ πεποιθήσεις σας, ἡ Ἑλλάς ζῆ καὶ ζῆ, ἵνα εἶνε αἰωνίως ἐλευθέρη. Χαράξατε ἀνεξίτηλως εἰς τὰς ἑλληνικὰς ὑμῶν καρδίαις ὅτι ἐκ τοῦ γυθέντος ἑλληνικοῦ καὶ ἀγνοῦ αἵματος τῶν προγόνων, ἐβλάστησαν ἀειθαλεῖς βλαστοί, τοὺς ὁποίους δὲν θὰ δυνηθῶσι ποτὲ νὰ μαρᾶνωσιν οἱ διαρρέοντες αἰῶνες. Ἄς μὴ σθεσθῆ ὁμως ἐκ τῆς μνήμης σας ὅτι ὑπάρχουσιν ἔτι ἄθῳοι τινὲς βλαστοὶ αὐξανόμενοι ἐν τῇ ζοφερᾷ δουλείᾳ, ποτιζόμενοι κρύφα ὑπὸ τοῦ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἑλληνικοῦ νάματος ἵνα μὴ τελειῶς μαρᾶνωσιν, προσπαθοῦντες ν' ἀναπνεύσωσιν αὔραν ἐλευθερίας ἵνα μὴ ἐξ ἀσφυζίας ἀποθάνωσι. Βλέψατε πρὸς τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Θράκην, αἵτινες δακρύουσαι σὰς δεικνύουσι τὰς δουλικὰς χειροπέδας, ἀτενίσατε πρὸς τὴν Μακεδονίαν τὴν ἔνδοξον ἐκείνην χώραν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἣτις περιβλημένη μαρτυρικὴν ἀλουργίδα μακρόθεν βοᾷ, ὅτι μαῦρος τυφῶν ἀναρπάσας ταύτην ἐκ τοῦ παρελθόντος αὐτῆς μεγαλείου, ἐβύθισεν ὡς ἀπόκληρον τῆς μοίρας εἰς τὸ ζοφερόν τῆς δουλείας σκότος. Στρέψατε τὰ βλέμματά σας πρὸς τὴν Ἑλληνίδα παρθένον τῆς Μεσογείου, τὴν ἔνδοξον Κρήτην, τὴν ὁποῖαν βάσκανος μοῖρα κρατεῖ εἰσέτι μακρὰν τῆς γενναίας Μητροῦς τῆς. Τὸ ἱερόν αὐτῆς σῆμα, τὸν ἐγκεχαρχυμένον ἐπὶ τῆς σημαίας Σταυρόν τῆς, ἀκολουθεῖ ἀκόμη κατὰ δῶκον ἀστῆρ, προσπαθῶν διὰ τοῦ ἡρέμα σθεννυμένου φωτός του νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀσημέριαν ἐκπνεύσαν δουλείαν τῆς Μεγαλονήσου. Ρίψατε βλέμμα, σείς οἱ ἀπόγονοι τῶν Μακρῶν νομάχων, πρὸς τὰ λοιπὰ ὑπόδουλα μέρη καὶ μὴ ἐπιτρέψατε νὰ βεβηλώνη καὶ νὰ ταράσῃ βαρβαρικὸς ποῦς τὸ ἑλληνικὸν ἐκεῖνο χωμα ὑπὸ τὸ ὅποιον κοιμῶνται νήδυμον ὑπνον τὰ ἱερὰ ὅστ' αὐτῶν Προγόνων μας.

Παρηγορήσατε σείς, ὦ νεαροὶ τῆς Ἑλλάδος βλαστοί, τὴν ὑπολειπομένην ἐν δουλείᾳ καὶ πενθοῦσαν Πατρίδα. Παραμυθήσατε αὐτήν, ἀγωνιζόμενοι ν' ἀναπληρώσητε τὸ ἱερόν ἔργον τῶν προμάχων σας, καὶ θὰ κατορθώσητε τοῦτο ἂν ὡς μόνον διακαῆ πόθον ἔχητε νὰ μιμηθῆτε ἐκείνους κατὰ τὴν παιδείαν καὶ τὴν πολεμικὴν ἀρετήν. Ἀνατρέξατε ἀφ' ἐνὸς εἰς τὴν ἀρχαίαν τῶν προγόνων ἐποχὴν, θὰ ἴδητε ὅτι οἱ παῖδες ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐδιδάσκοντο ν' ἀποκρούωσι τοὺς πολεμίους, νὰ πίπτωσι μαχόμενοι ὑπὲρ τῆς τιμῆς τῆς Ἑλλάδος· ἔφηβοι δὲ γενόμενοι κρατοῦντες δόρυ καὶ ἀσπίδα ὠρρίζοντο ἱερόν ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀγαλῆρου ὅρκον ὅτι δὲν θὰ καταισχύνωσι τὰ ἱερὰ ὄπλα, οὐδὲ θὰ ἐγκαταλίπωσι τὸν παραστάτην, ἀλλὰ τὴν Πατρίδα θὰ παραδώσωσι πλεῖω καὶ ἀρείω. Κατέλθετε ἀφ' ἐτέρου εἰς τοὺς εἰρημένους τοῦ 1821 γίγαντας, θὰ ἴδητε μόνον τοῦ βίου των πρόγραμμα ἢ νίκη ἢ θάνατος· θὰ ἀκούσητε ἐκ τοῦ τάφου ἐξερχομένην τὴν φωνὴν τοῦ Φεραίου· «Καλλίτερα μιᾶς ὥρας ἐλευθέρη ζωὴ παρὰ σαράντα χρόνων σκλαβιά καὶ φυλακῆ». Πῶς εἶνε λοιπὸν δυνατὸν ἀποβλέποντες εἰς τὸ πρότερον τῆς Πατρίδος μεγαλεῖον νὰ σθεσθῶσιν αἱ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐλπίδες μας; Ποτέ· ἡ δουλεία ὑπέδειξεν εἰς τὸν Ἕλληνα πῶς πρέπει νὰ μάχηται. Ὁ Ἕλληνας τὴν τέχνην τοῦ πολέμου ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἐδιδάχθη. Ἐχετε λοιπὸν ἱερὰν ἐντολήν σείς, ὦ βλαστοὶ τῆς νέας Ἑλλάδος, ν' ἀποδώσητε εἰς τὴν ἐκθρέψασαν ὑμᾶς γῆν τὸ πρότερον μεγαλεῖον αὐτῆς. Ἀποδείξατε ἀνὰ τὴν οἰκουμένην σύμπασαν ὅτι ἡ Μητηρ τῶν φώτων, ἡ ἀθάνατος τοῦ Περικλέους γῆ, ἡ Ἑλλάς μας, θὰ ζῆ αἰωνίως, μαχομένη ὑπὲρ τῆς τελείας ἐλευθερίας τῆς. Καταθέσατε ὁμως ὡς ὑπόμνημα αἰωνίας εὐγνωμοσύνης ἀμάραντον στέφανον δάφνης ἐπὶ τῶν ἱερῶν πλακῶν τῶν κα-

λυπτουσῶν τὴν σποδὸν τῶν ὑπὲρ Πίστews καὶ Πατρίδος ἀγωνισαμένων Ἑλλήνων, αἱ δὲ σικαὶ τῶν πεσόντων τούτων ἡρώων θὰ βοηθῶσιν εἰς τὸ ἱερόν ὑμῶν ἔργον. Θαρρεῖτε, μὴ δειλιάτε· μόνος καὶ γενναῖος πόθος σας ἔστω ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ὑπὸ τὰ δεσμὰ ἔτι διατελούντων ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων. Ἐχετε πλήρη τὴν πεποίθησιν ὅτι θ' ἀνατείλῃ ποτὲ καὶ δι' αὐτοὺς νέα 25 Μαρτίου, ἡμέρα τελείας πλέον ἐλευθερίας, ἡμέρα μέλλουσαν νὰ καταστείλῃ τὰ θερμὰ δάκρυα τῶν ὑπόδουλων ἑλληνικῶν ψυχῶν. Μὴ δειλιάτε, διότι αἱ χρυσήλατοι τῆς ἐλευθερίας ἀκτίνες ἤρξαντο ἀνατέλλουσαι ἀπὸ τῆς Μεγακλονήσου Κρήτης, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ σήματος αὐτῆς πλανώμενος ἀστῆρ, τὸ τελευταῖον ἐκεῖνο λείψανον τῆς δουλείας, πέποιθετε ὅτι θὰ μεταβληθῆ εἰς ἀστῆρα σωστικὸν καὶ ἡ Ἑλληνὶς ἡρῶις μετα τῶν ὑπόδουλων ἀδελφῶν τῆς, ὁδοιποροῦσαι μετὰ ἀστέρος καὶ ὑφ' ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων συνοδευόμεναι θὰ ψάλλωσι τὸν νικητήριον ἐκεῖνον παιᾶνα εἰς τοὺς ἀνθηρούς τῆς ἐλευθερίας λειμῶνας. Νεὶ θαρρεῖτε σείς ὦ ὑπόδουλοι Ἕλληνες, διότι ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας δὲν θὰ βραδύνη νὰ σκιασῇ τὰ ὑπερήφανα μέτωπά σας. Σκιρτήσατε ἐκ γαρῶς κατὰ τὴν ἔνδοξον ταύτην ἡμέραν τοῦ Μεγάλου ἀγώνος. Πλέξτε νεσρὸν στέφανον δόξης ἐκ τῶν μυροβόλων ἐκείνων ἀνθέων, ἄτινα δι' αἵματος ποτισθέντα ἤθησαν ἐν τῷ μέτωπο τούτῳ εἰς εἰπῶν καὶ ὅστων καὶ στεφανοῦντες ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ταύτης ἡμέρας τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν τῆς Πατρίδος σας, ἀνερωνήσατε μεθ' ἀπάντων ἡμῶν Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος!

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαρτίου 1902.

Διονύσιος Φλαμπουράκης

Καθηγ. ἐν τῇ Βιομηχ. καὶ Ἐμπορ. Ἀκαδημίᾳ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

— Ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας Ὁσκάρ, δὲν ἀποχωρίζεται ποτὲ ἀπὸ ἀπλοῦστατον δαχτυλίδι τὸ ὅποιον ὁ προπάππος του Βερναδόττος ἔφερεν εἰς τὴν νεότητά του καὶ περὶ τοῦ ὁποῖου λέγουσιν ὅτι ἡ ἀπάκτησίς του φέρει τὴν ἐξουσίαν. Ὁ βασιλεὺς καταλαμβάνεται ὑπὸ δισυδαίμονος φόβου, ὅταν συναντᾷ κηδεῖαν. Συλλέγει εἰκόνας, μετάλλια καὶ σπάνια βιβλία.

— Ὁ ἡγεμὼν Φερδινάνδος τῆς Βουλγαρίας διατηρεῖ εἰς τοὺς σταύλους του γηραιὸν ἄλογον, τὸ ὅποιον ἔφερε τὸν ἡγεμὼν Ἀλέξανδρον Βίτεμπεργ τῆς Βουλγαρίας κατὰ τὴν μάχην τῆς Σλιβνίτσας. Περιποιηόμενος τὸ ἄλογον πιστεύει ὅτι δ ατῆρεῖ τὴν Ἀρχὴν τῆς Βουλγαρίας. Ὁ ἡγεμὼν κατέχει θαυμασίαν συλλογὴν ἀδαμάντων, μαρμάρων, ρουβινίων, σαπφείρων καὶ μαργαριταρίων, ὑπολογιζομένην εἰς 15 ἑκατομμύρια.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Ἐπὶ τέλος ἐψηφίσθη ὁ πολυθρόλλητος προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους τοῦ 1902, χωρὶς νὰ ψηφισθῶσι σπουδαῖα νομοσχέδια ἀφορώντα τὸν τόπον, ὅπως τὸ τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν κλ. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίασιν παρίστα ἀληθῆς πανδαιμόνιον.

— Οἱ βουλευταὶ γάωνον καὶ τὰς γιλίας δραχμάς, διότι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ράλλη ἐχρειάζετο ἴδιος νόμος πρὸς τοῦτο καὶ οὐχὶ ἀπλῶς εἰς πρόσθετος παρᾶγραφος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

— Ἄρδα καὶ Μῆλα εἶναι ὁ τίτλος τῶν τελευταίων ἄρθρων τοῦ κ. Ψυχάρη τῶν ἀφορώντων τὰ κατὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ Εὐαγγελίου λαθόντα χωράν, ἐκδοθέντων εἰς κομψὸν τεύχος.

— Ὁ πρίγκηψ Γεώργιος ὕπατος ἀρμοστής τῆς Κρήτης παραμένει ἐν Ἀθήναις καὶ ἐντεῦθεν θέλει μεταβῆ εἰς Λονδίνον ὅπως παραστῆ κατὰ τὴν ἐπίσημον στέφιν τοῦ Ἐδουάρδου, προσκληθεὶς ἐπὶ τούτῳ ἐπισήμως.

Τύποις ΝΟΜΙΚΗΣ